

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, SPALIO - OCTOBER 31, 2008

Vol. XCIX Nr. 213

Bevizis režimas – Lietuvos įvertinimas

JAV teritorinio saugumo sekretorius Michael Chertoff teigia, kad bevizio režimo įvedimas atspindi Lietuvos pažangą. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, spalio 30 d. (ELTA) – Jungtinių Valstijų valdžios sprendimas nuo lapkričio 17 d. nereikalauti vizų iš Lietuvos piliečių atspindi šalies pažangą, bet to negalima suprasti

kaip atlygio už Lietuvos paramą Washington politikai, sakė į Lietuvą atvykęs JAV teritorinio saugumo sekretorius Michael Chertoff.

Po susitikimo su prezidentu Val-

du Adamkumi JAV pareigūnas pabrėžė, kad Lietuvos įtraukimas į Vizų atsisakymo programą yra reikšmingas žingsnis plėtojant Lietuvos ir Amerikos santykius.

„Tai reiškia, kad Lietuva, kaip ir visos kitos Europos šalys, jau dalyvaujančios programoje, yra suvokiamos kaip lygios su Jungtinėmis Valstijomis“, – sakė M. Chertoff.

JAV sekretorius patvirtino, kad pirmieji keliautojai iš Lietuvos be vizų į JAV galės įvažiuoti lapkričio 17 d.

Tačiau pagal Kelionių į JAV supaprastinimo programą gana griežti reikalavimai išliks – prieš išvykstant reikės registruotis Elektroninėje leidimo keliauti sistemoje ir net gavus patvirtinimą nebus užtikrinimo, kad pilietis tikrai bus įleistas į Jungtines Valstijas. Be to, į JAV bus galima važiuoti tik turint biometrinių pasą, o viešnagės trukmė negalės viršyti 90 dienų, taigi bevizio režimo galimybėmis negalės **Nukelta į 6 psl.**

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Apdovanotas Lietuvos ambasadorius

Ryga, spalio 30 d. (BNS) – Latvijos ordinų kapitula nusprendė apdovanoti kadenciją baigiantį Lietuvos ambasadorių Rygoje Antaną Vinkų aukščiausiu šalies apdovanojimu – trečio laipsnio Trijų žvaigždžių ordinu už nuopelnus Latvijai.

A. Vinkus Lietuvos ambasadoriumi Latvijoje paskirtas 2006 metais. Lapkričio viduryje jis pradės vadovauti Lietuvos ambasadai Maskvoje.

Kapitulos pranešime sakoma, kad ketvirto laipsnio Pagyrimo kryžiumi taip pat apdovanota Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorė Birutė Kulnytė.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-30-08

Už sovietų genocido neigimą gali grėsti bausmė

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) – Seimas svarstys projektą, kuriuo numatoma baudžiamoji atsakomybė už Sovietų sąjungos vykdytos agresijos ir genocido neigimą, menkinimą ar teisinimą.

Pagal Baudžiamojo kodekso (BK) projektą, tas, kas viešai žodžiu ar raštu pritarė Sovietų sąjungos ar nacistinės Vokietijos įvykdytai agresijai prieš Lietuvą, ją teisingo, menkino ar

neigė, būtų baudžiamas bauda arba sulaikymu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.

Ši pataisa – žingsnis siekiant, jog sovietų genocido nusikaltimai būtų įtraukti į Europos Sąjungos (ES) teisinį reglamentavimą.

2007 m. ES atnaujinus derybas dėl Pamatinio sprendimo dėl kovos su rasizmu ir ksenofobija, Lietuva siekia, jog straipsnius, kuriuose įtvirtin-

ta valstybių pareiga imtis būtinų priemonių užtikrinti baudžiamumą už genocido nusikaltimų viešą neigimą ar teisinimą, papildytų sovietų agresijos, genocido, karo nusikaltimai.

Atsižvelgdama į tai, ES Taryba įpareigojo per artimiausius 2 metus ištirti ir pritarimo tokiems nusikaltimams, jų menkinimo ir neigimo poreikį bei prireikus parengti atitinkamą ES teisės akto projektą.

Vyksta valdžios dalybos

Parlamentui vadovaus Arūnas Valinskas.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) – Partijos, tęsiančios derybas dėl valdančiosios koalicijos, paskelbė pasiskirsčiusios ministrų ir Seimo pirmininko pareigas. Premjerą ir 7 ministrus siūlys Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LDK). Seimo pirmininko pareigas atiteko Tautos prisikėlimo partijai. Taigi parlamentui vadovaus pastarosios vado-

vas Arūnas Valinskas.

TS-LKD skirs finansų, ūkio, užsienio reikalų, krašto apsaugos, socialinės apsaugos ir darbo bei žemės ūkio ministrus. Taip pat ir naujai steigiamos Energetikos ministerijos vadovą.

Tautos prisikėlimo partijai atiteko ir 2 ministrų pareigos: aplinkos ir kultūros. **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- Sporto naujienos. Futbolas. Nauja „Olimpinė panorama“ (p. 2)
- JAV prezidento rinkimai. Pastabos lapkričio 4-tai atėjus (p. 3)
- „Draugo“ patalpos ir tėvai marijonai (p. 4)
- Baltimore „Auksinį kamuolį“ laimėjo NY LAK krepšininkai (p. 5)
- Paroda „Latvija: žemė, valstybė, žmonės“ (p. 8)
- Kaleidoskope (4) (p. 9)
- Lietuva – Europos nugalėtoja (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.61 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

Dar viena „Lituanicos“ futbolininkų pergalė

Priešpaskutinėse „Metropolitan“ lygos I diviziono rudens rato pirmenybių rungtynėse spalio 26 d. „Lituanicos“ vyrų ekipa išvykoje nugalėjo „Kickers“ klubo atstovus ir iš Lake Villa, IL parsivežė 3 taškus.

Abu įvarčius mūsų šiekliai pelnė pirmame kėlinyje. Ir po pertraukos būta gerų progų, bet jos liko neišnaudotos. Praėjusio sekmadienio popietė buvo labai vėjuota, tad valdyti kamuolį buvo nelengva.

Ir toliau „Lituanica“ pirmąją pirmenybių lentelėje. Ji su 20 taškų ir 18:3 įvarčių santykiu lenkia antrą vietą užimančią „Belgrade“ ekipą

dviem taškais (serbai turi 17 tšk. ir 20:10 įvarčių santykį). Toliau sekančios komandos „Lions“ ir „Kickers“ turi po 14 taškų. Dešimtoje vietoje esanti „Wings“ vienuolikė tenkinasi trimis taškais.

Ši sekmadienį, lapkričio 2 d., 2 val. p. p. „Lituanicos“ namų aikštėje Bامbrick Park, Lemonte, „Lituanicos“ vyrai sužais paskutines atidėtas rudens rato rungtynes su „Real FC“ ekipa, kuri su 9 taškais stovi 7-oje lentelės vietoje. Pagal pajėgumą, „Lituanica“ turėtų iškovoti pergalę ir rudens ratą baigti bei pralaimėjimo.

Lyga elgiasi neobjektyviai

Čia reikia iškelti faktą, kad „Metropolitan“ lyga lietuvių komandos atžvilgiu elgiasi neobjektyviai. Praėjusio sekmadienio lietuvių pergalę prieš „Kickers“ „Sun-Times“ dienraštyje paminėjo kaip rezultatą 0:0. O šios lygos internetiniame pus-

lapyje šių rungtynių iš viso nėra lentelėje ir „Lituanica“ joje skirta antra vieta po „Belgrade“ su 17 taškų.

Įdomu, kaip ilgai tai truks? Čia, be abejo, turėtų įsikišti „Lituanicos“ klubo vadovybė.

Laimėjo ir klubo veteranai

Pergalę praėjusį savaitgalį pelnė ir „Lituanicos“ klubo veteranų (32 metų ir vyresnių) ekipa. Ji išvykoje įveikė „Calisia“ vienuolikę 2:1.

„Lituanicos“ komanda po 8 rungtynių turi 11 taškų (3 pergalės, 2 ly-

giosios, 3 pralaimėjimai).

Ši šeštadienį, lapkričio 1 d., 3 val. p. p. „Lituanica“ žais atidėtas rungtynes ir susitiks su „Eagles“ futbolininkais Triton College aikštėje.

Lietuvos futbolo rinktinė dar žais draugiškas rungtynes

Lietuvos futbolo federacija pranešė, kad dar šiais metais Lietuvos rinktinė sužais pora draugiškų rungtynių. Jos įvyks lapkričio antroje pusėje ir bus kovojama su Moldovos ir Estijos komandomis.

Lapkričio 19 d. Taline Lietuvos A rinktinė žais su Moldovos futbolininkais, o lapkričio 22 d. kitame Estijos mieste Kuresarėje Lietuvos B komanda varžysis su Estijos atstovais.

Draugiškos rungtynės numatytos ir 2009 m. vasario 11 d., tada planuojama Ispanijoje žaisti su Slovakijos futbolininkais. Tačiau neatmetama galimybė rungtyniauti su Albanijos ar Lichenšteino rinktinėmis.

Tai bus pasiruošimas 2010 m. Pasaulio čempionato atrankos turnyrui, kurį Lietuva tęs susitikimu su Prancūzija Kaune kovo 28 d.

Žaidžia ir Lietuvos merginos

Lietuvoje futbolą žaidžia ne vien vyrai, bet ir moterys bei merginos.

Lietuvos merginų (iki 17 metų amžiaus) rinktinė dalyvavo atrankos į Europos futbolo čempionatą turnyre Moldovoje. Čia lietuvaitės savo grupėje tarp 4 komandų buvo

trečios: jos pelnė vieną pergalę, įveikusios šeimnininkes moldoves 3:0.

Turnyrą laimėjo Ukrainos atstovės, kurios iškovojo I vietą ir pateko į antrąjį ratą. Po jų liko Vengrijos futbolininkės. Moldovės liko paskutinėje vietoje.

Čikagos „Fire“ žaidžia atkrentamosiose varžybose

„Fire“ klubo futbolininkai jau pradėjo MLS profesionalų lygos atkrentamąsias varžybas. Čikagiečiai rungtyniauja su New England ekipa. Pirmosios rungtynės įvyks ketvirtadienį, o antrosios bus žaidžiamos Či-

kagoje lapkričio 6 d. Laimėtojos paaiškės iš abiejų rungtynių bendro rezultato.

Šio rato nugalėtojai Rytų grupės finale kovos su Columbus-Kansas City serijos laimėtoju.

NAUJAS „OLIMPINĖS PANORAMOS“ NUMERIS SKIRTAS VIEN TIK LIETUVOS OLIMPIEČIAMS

EDVARDAS ŠULAITIS

Puošniausio Lietuvos sporto leidinio „Olimpinė panorama“ naujame numeryje (2008 m., nr. 3), kuris šiomis dienomis pasiekė Čikagą, rašoma vien tik apie Lietuvos delegacijos, dalyvavusios praėjusių vasarą Bejing vykusiame olimpinėse žaidynėse, pasirodymus.

Šio žurnalo vyr. redaktorius Bronius Čekanauskas plačiai aprašo Lietuvos atstovų atvykimą į Kinijos sostinę liepos 23 d., kur Lietuvos olimpinė rinktinė buvo oficialiai akredituota vasaros olimpinėse žaidynėse. Jis rašo ir apie liepos 27-osios rytą, kai buvo iškilmingai atidarytas olimpinis kaimelis ir pakelta žaidynių šeimnininkės – Kinijos Liaudies Respublikos – vėliava. Toliau jis nušviečia Lietuvos sportininkų (jie į Bejing atskrido skirtingomis dienomis) ir delegacijų vadovų atvykimą ir Lietuvos vėliavos olimpiniam kaimelyje pakėlimą, kuris įvyko rugpjūčio 6 d.

Plataus reportažo autorius išsamiai rašo apie olimpiados atidarymo iškilmes, kurios, jo žodžiais tariant, buvo išpūdingos. Jis rūpestingai sumini lietuvių pasirodymus sportinėse arenose, pradėdant rugpjūčio 9-ąją, kur septyni Lietuvos sportininkai pradėjo olimpinės kovas.

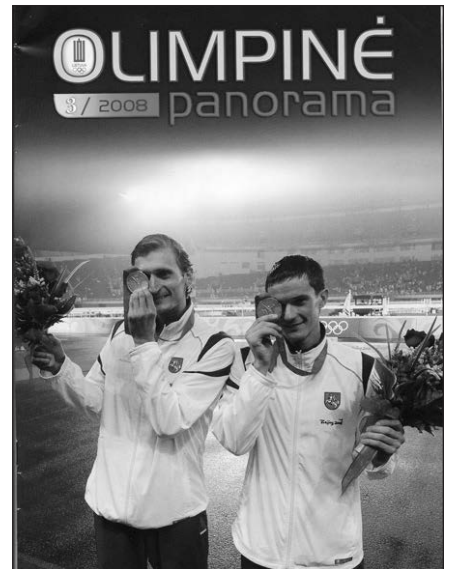
Daug vietos skiriama Lietuvos krepšininkams, buriuotojai Gintarei Volungevičiūtei (ji iškovojo sidabro medalį), Virgilijui Aleknai (bronzos medalio laimėtojai), penkiakovininkams Andrejui Zadneprovskui ir Edvinui Krungolcui (bronzos ir sidabro laimėtojams) bei imtynininkui Mindaugui Mizgaičiui (jis pasipuošė bronzos medaliu). Reportažas baigiamas rugpjūčio 25 d., kada į Lietuvą išvyko sidabro medalio laimėtoja G. Volungevičiūtė ir krepšininkai.

Šiame numeryje minimi ir žmonės, padėję Lietuvos delegacijai per olimpiadą. Tai: Lietuvos komercijos atašė Kinijoje Gvidas Kerušauskas, jo žmona Ela ir duktė Ingrida (talkino ir Gvido sekretorius kinas Kelvinas bei jo draugas Romas Rudzinkas). Pabaigoje suminėti visi Lietuvos delegacijos nariai, pateikiami jų rezultatai ir nurodomos užimtos vietos (kai kurie iš jų buvo diskvalifikuoti ar varžybų nebaigę).

Taip pat trumpai pasakojama apie olimpiečių pagerbimą, jiems sugrįžus į Lietuvą, ir gautas dovanas. Visas numeris iliustruotas daugybe spalvotų nuotraukų (jų autoriai – Alfredas Pliadys, Mindaugas Kulbis, Lina Daugėlaitė ir B. Čekanauskas).

Įdėta LTOK prez. A. Poviliūno kalba

„Olimpinės panoramos“ numerio pradžioje išspausdinta Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto prezidento Artūro Poviliūno ilgoka kalba skaitytojams (palydėta gražia nuotrauka, kurioje jis yra jaunų kinių apsuptyje), kurią jis baigia žodžiais: „Pekino olimpinės žaidynės jau yra istorija. Jos tapo nuostabia Lietuvos sporto istorijos dalimi, apie kurią dar turėsime progos pakalbėti rengdamiesi 2012 m. Londono žaidynėms. Na, o šiais metais, minėdami Lietuvos tautinio olimpinio komiteto atkūrimo dvidešimtmetį, pagrįstai galime džiaugtis mūsų šalies sportininkų

Taip atrodo naujojo „Olimpinės panoramos“ numerio viršelis

laimėjimais.”

Šio numerio, turinčio 62 puslapius, viršelis papuoštas sidabro ir bronzos medalius laimėjusių E. Krungolco ir A. Zadneprovskio nuotrauka.

Žurnalo adresas: Olimpiečių g. 15, LT-09200 Vilnius, Lithuania. Beje, jis išėina gana retai – tik keletis kartus į metus.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00 • 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!

www.draugas.org

JAV prezidento rinkimai

PASTABOS LAPKRIČIO 4-TAI ATĖJUS

JONAS URBONAS

Už kelių dienų bus lapkričio 4-oji diena, kada Amerikos balsuotojai padarys galutinį sprendimą, ką jie pasirinks būti 44-ju Amerikos prezidentu: senatorių John McCain ar senatorių Barack Obama.

Iš patirties žinome, kad iki paskutinės minutės vyks agitavimas už vieną ar kitą kandidatą. Ir viena, ir kita pusė, siekdama, kad jos kandidatas laimėtų, surinko ir išleido milijonines sumas. Kaip žiniasklaida skelbia, Obama rinkiminei akcijai surinko ir išleido santykiu 2:1 daugiau nei McCain. Bet ar tai nulems rinkimus ir ar amerikiečiai bus suvilioni už pinigų nupirktos rinkiminės propagandos, kurioje žadamas, mums, vyresniesiems, Stalino rojų primenantis gyvenimas, paaiškės tik lapkričio 4-tą. Obama žada: visus apirpinti sveikatos draudimu, tad ne-

mirsi; daugiau nei 95 proc. amerikiečių sumažinti mokesčius; pajamos, gautos ir sumokėtos iš dirbančiųjų, bus padalintos visiems nedirbantiems. Bus taika ir ramybė pasaulyje ir gyvensime kaip Dievo paukšteliai. Bet, atrodo, yra dar sveikai galvojančių ir protaujančių, kaip ir tas „Joe the Plumber“, ir amerikiečiai nebus suvilioni pažadų ir už pinigus nupirktos propagandos.

Kokia padėtis yra kelios dienos prieš rinkimus? Finansinei krizei iškilus ir akcijoms biržose tai kylant, tai krentant, padėtis nebuvo naudinga McCain. Bendros apklauskos rodė, kad pirmąją Obama. Bet pasipainiojo tas nelemtas „Joe the Plumber“ ir sumaišė Obamai visas kortas. Ypač kai Obama pažadėjo viską išdalinti nedirbantiems ir pajamų mokesčių nemokantiems. Tai daug kam priminė komunistinį socializmą. Be to, sen. Joe Bidden pareiškė, kad išrinkus prezidentu Obama, jis tuoj pat atsistos į akistatą su tarptautine krize išbandymui. Ir kaip apklauskos rodo, 80 proc. amerikiečių netiki, kad Obama yra tinkamai pasiruošęs būti Amerikos vadu.

Šiuo metu skaičiuojami balsai. Skaičiuojama, kurioje valstijoje kuris kandidatas pirmąją ir kiek kuris kandidatas turi savo pusėje tikrų ir linkusių į jo pusę „rinkėjų kolegijos“ narių balsų. Čia, atrodo, priklausys, kur pasuks Pennsylvania, Ohio ir Virginia balsuotojai. Paskutinėmis žiniomis, jėgos yra labai lygios ne tik „rinkėjų kolegijos“, kuri tars paskutinį žodį, kas bus išrinktas Amerikos prezidentu, bet ir bendrose apklauskose. Ypač McCain populiarumas pakilo paskutinėmis dienomis.

Kadangi dauguma žiniasklaidos yra liberalios pakraipos, ji daugiausia liaupsina Obama. Tačiau negali daug ką prikišti McCain, nors vis prime-

na, kad jį išrinkus bus tęsiama George W. Bush linija. Žiniasklaida kiek išgalėdama menkina gubernatore Sarah Palin, net šlykščiai pristatydami jos šeimos narius. McCain iškilus iš jo rėmėjų pusės asmeniškams užmetimams, tai pristabdo. Negirdime to iš Obama. Štai prie ko atveda didybės troškimas!

Daugelyje valstijų susirūpinimą kelia nelegalių balsuotojų įregistravimas, balsuotojų registracijos sąrašų padirbinėjimas. Iš patirties žinome, kad ir viena, ir kita pusė vedė akciją, kad kuo daugiau juos remiančių balsuotojų užsiregistruotų balsuoti. Tai normalu. Bet čia, atrodo, daugiau pasistengė Obama rėmėjai, ypač organizacijos ACRON nariai, kuriai priklauso ir jos teisiniu patarėju ir instruktoriumi buvo Obama, Čikagoje išėjęs gerą mokyklą, kur, kaip skelbiama, net mirusieji buvo prikeliami balsuoti.

Kaip žiniasklaida skelbia, net kurtiolikoje valstijų pastebėti tos organizacijos prasižengimai balsuotojų registruojant, tuos prasižengimus tiria FBI, skundai yra pasiekę Amerikos Aukščiausiąjį Teismą. Nors rinkimai dar neįvykę, bet, atrodo, paskartos 2004 metų Florida valstijos rinkiminė istorija, tik čia nebus kaltos balsavimo mašinos, o balsavimo proceso padirbinėjimas, kuris yra kriminalinis nusikaltimas. Ir vėl reikės Aukščiausiam Teismui išsikišti.

Savo pastabose stengiausi jums pristatyti Amerikos rinkiminį procesą. Pristatydamas kandidatus naudojausi žiniasklaidoje skelbiamomis žiniomis, komentarais. Stengiausi pristatyti abi puses vienodai. Paskutinėse pastabose kalbėjau kaip lietuvis respublikonas, kviečiau jus balsuoti už McCain ir gubernatore Palin bei kitus respublikonus kandidatus, pasakydamas kodėl.

Kai kurie iš jūsų klausė, kodėl nepaminėjau Obama. Ties, kurie skaitėte mano pirmąsias pastabas, kai dar vyko pirminių rinkimų procesas ir pas demokratų ir respublikonus buvo po tuziną kandidatų į prezidento postą, esu pasakęs, kad Amerikai vadovauti reikia patyrusio asmens. Esu sakęs, kad Obama yra gabus, iškalbingas ir gal laikui bėgant įgis daugiau patirties ir bus tinkamas užimti tą postą; net pavartočiau lietuvišką kaimišką posakį: „veršiu nebliovės, jaučiu nebaubsi“, turėdamas galvoje, kad viskam reikia laiko priaugti. Galėčiau čia jums išdėstyti daugybę žiniasklaidoje paskelbtų komentarų apie Obama, apie jo praeitį, patirtį, draugystes, požiūrį į gyvenimą. Tikiu, kad užtektinai girdėjote, matėte ir prisiskaitėte ir sugebėsite atskirti grūdus nuo pelų. Savo gyvenime niekad nemėgau kitų niekinti, juodinti. Nes visi turime savo silpnybių.

Festivalis be žiūrovų: aš ten buvau, o Jūs?

DALIA CIDZIKAITĖ

„Kur dingio žiūrovai?“ — tokiu klausimu į mane kreipėsi savaitraščio „Amerikos lietuvis“ žurnalistė Ramunė Lapas, po spalio 10-12 d. Čikagoje, Jaunimo centre įvykusio XII Teatro festivalio. Panašų klausimą, tik nebylų, galėjau įžvelgti ir kai kurių iš kitų lietuviškų telkinių atvažiavusių ir į Jaunimo centro didžiąją sceną užlipusių aktorių akyse.

Šiais metais, kaip niekad, išėivijoje gausu jubiliejinių sukakčių ir šiaip renginių. Atrodo, nėra tokio savaitgalio, kai ypač čikagiškiame lietuviškame telkinyje nevyktų du, o kartais ir daugiau renginių. Įvairių: viešų paskaitų, koncertų, parodų atidarymų, lėšų rinkimo vakarų — visų ir neišvardysi. Ir visuose juose rengėjai tikisi išvysti kuo daugiau žiūrovų, dalyvių. Tik kodėl vieni jų pritraukia minias, o kiti — vos saujelę kitą? (Štai ką tik pasibaigę rinkimai į Lietuvos Respublikos Seimą irgi patyrė nesėkmę — šiais metais iš visos Amerikos balsavo vos 1,714 balsavimo teisę turinčių Lietuvos Respublikos piliečių.)

Uždavusi aukščiau mano minėtą klausimą R. Lapas prisipažino, jog ji iki šiol nėra radusi atsakymo, kodėl šį spalio mėnesį vykęs, kas ketverius metus JAV LB Kultūros tarybos organizuojamas teatro festivalis nepripildė kai kuriais atvejais nė pusės Jaunimo centro didžiosios salės. Nesu tikra, jog ir aš žinau atsakymą į šį klausimą, bet pabandyti atsakyti į jį noriu.

Ne be pagrindo, manau, yra ne vieno jau išsakyta pastaba, jog Čikagos ir jos apylinkių lietuviai yra išlepinti įvairiausių visuomeninių, kultūrinių, sportinių ir kitokių renginių. Galbūt iš dalies todėl su tokiu pasisekimu (nors žiūrovų skaičiumi ir neprilygo Čikagai) praėjo šią vasarą vakarinėje Amerikos pakrantėje Los Angeles mieste surengta Lietuvių tautinių šokių šventė. Tai buvo naujas, drąsus sumanymas, pareikalavęs iš rengėjų ir organizacinių sugebėjimų, ir kūrybiškumo, kaip pritraukti ne tik žiūrovus, bet ir šokėjus. Galbūt tokiu šviežiu ir naujais dažais kvėpiančiu teatro festivaliu galėjo būti pradinis rengėjų sumanymas jį rengti New York mieste. Deja, dėl daugelio priežasčių (brangios scenos nuomos, nakvynės ir t.t.) aktoriai ir režisieriai ir šį kartą vėl turėjo traukti Čikagos link.

Atsivertus prieš artėjantį savaitgalį „Drauga“ ir pamačius, jog siūlomų renginių yra daugiau nei vienas, žmonės nori nenori turi rinktis, į kurią renginį tą savaitgalį eiti. O jei praėjusį šeštadienį lankėtės koncerte, šį savaitgalį turbūt į koncertą, nors ir kitų atliekamą bei rengiamą, greičiausiai jau neišsiruosite. Tačiau šį žiūrovų išlepimo argumentą, atrodo, gana lengvai nurungia teiginys, jog lietuviškas teatras vis dėlto nėra jau toks dažnas paukštis mūsų visų, net ir čikagiškių, padangėje. Tad, matyt, reikėtų ieškoti kitos priežasties.

Teatro festivalio metu girdėjau keletą pamąstymų, kad galbūt priežastis, kodėl salė neužėna nuo žiūrovų, buvo ta, jog kažko organizatoriai, t.y. JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Dalė Lukienė su savo pagalbininkais, nepadare. Sutinku, jog gyvenant rytinėje pakrantėje, yra gana sunku surengti bet kokį renginį kitur, tuo labiau — šiais metais net tris dienas trukusį, į sceną sutraukusį keturis teatro sambūrius su net šešiais spektakliais vaikams ir suaugusiems. Tačiau visas tas tris dienas dalyvavau kaip žiūrovė ir man neužkliuvo nė viena vieta, kur organizatorių būtų nepagalvota, nesuspėta, neatlikta.

O kaip su reklama? — paklaustų ne vienas. Nesekiau atidžiai kitos lietuviškos spaudos, tačiau bent jau „Drauge“ informacijos ir reklamos apie teatro festivalį netrūko. Mes net pakalbinome visas atvažiuojančias teatro grupes (ačiū režisierėms, kurios visos mielai mums talkino ir atsakė į mūsų klausimus) su tikslu, kad žiūrovas, besirenkantis, į kurią spektaklį eiti, iš anksto daugiau žinotų apie teatro sambūrį.

Mudviejų tolesniame pokalbyje R. Lapas sakė, jog štai ji ką tik sugrįžo iš Lietuvos ir ten žmonės iki šiol gausiai lanko teatrus — jei nesuskubai bilieto nusipirkti iš anksto, mažai galimybių jį gauti likus kelioms dienoms iki spektaklio. Bet, paprieštaravau aš, juk ir Lietuvoje ne visi žmonės lankosi teatre, nes ne visiems ši meno rūšis patinka. Tad galbūt teatras yra tik „teatro gurmanams“ skirta meno šaka? Galbūt. Bet kodėl vaikų akistata su teatru nereikalauja iš mažojo žiūrovo nei patirties, nei ypatingo išlavinto skonio? Teatras sugeba suvilioni ir teatro žinovais save laikančius, ir pirmą kartą į teatrą patekusius žiūrovus.

Žinoma, išėivijoje gimęs teatras, bent iš pradžių, visada svyruos tarp mėgėjiškumo ir profesionalumo ribos. Kuo didesnis teatro sambūrio įdirbis, kuo dažniau aktoriai turi progą vaidinti, o režisieriai — statyti spektaklius, tuo labiau bus kryptama į profesionalumą. Kaip ir kiekvienoje meno šakoje, žiūrovas ar klausytojas turi būti prisijaukinamas, ypač jei tai ne vienąkart išėivijoje iš Lietuvos pasirodantis, sužibantis ir vėl nežinia kuriam laikui pradingstantis menininkas ar jų grupė, bet metai iš metų dirbantis teatro sambūris. Savas sambūris. Kurio kūrybą mes turėtume ypač branginti. Taip paremtume ne Lietuvoje sukurtą ir mums importuotą kūrybą, bet tokią, kuri kuriama čia ir dabar, nors ir kokio neaukšto lygio ji iš pradžių būtų.

Akivaizdu, jog ką tik pasibaigęs XII Teatro festivalis nebuvo tai, ko tikėjosi jo organizatoriai ir dalyviai — bet jų viltys sudužo tik dėl menko žiūrovų susidomėjimo ir skaičiaus. Viso kito buvo su kaupu: šeši spektakliai, keturios grupės, vaikai ir suaugusieji, komedija ir tragikomedija, juokas ir drama, muzika, kostiumai, apšvietimas... Aš visa tai mačiau, o jūs?

„Draugo“ patalpos ir tėvai marijonai

DONATAS JANUTA

Tėvai marijonai, patalpų, kuriose jų dabar jau tuščias vienuolynas ir mūsų lietuvių laikraštis „Draugas“ jau gyvena 50 metų, savininkai, žada tas patalpas parduoti. Jau pasirodė siūlymai ir reikalavimai surasti būdą, kaip tą šiuo metu pustuštį pastatą toliau išlaikyti marijonų rankose.

Vieni siūlo šiuos siūlymus/reikalavimus tiesiai marijonams. Kiti skambina Čikagos miesto tarybai, kad ši uždraustų marijonams parduoti tą pastatą, nors miestas neturi jokios teisės tai daryti. Dar kiti šį klausimą tapatina su lietuviškų bažnyčių uždarymu. Kai kas siūlo aiškintis per teisimą. Su marijonais vyksta derybos. Marijonai, kurių vadovybėje nėra likę nė vieno lietuvių, sako, kad bus leista „Draugui“ pirkti tuos pustuščius namus. Kas toliau?

Tėvai marijonai ir „Draugas“

Marijonų vienuolių kongregacija buvo įsteigta 1673 metais Varšuvoje lenko kunigo Stanislovo Papčinskio (Stanislaus Papezinski). Metams bėgant marijonai plėtėsi ir Lietuvoje. 1788 metais Lietuvoje buvo 17 marijonų vienuolynų ir 150 narių. Po 1863 metų sukilimo caro valdžia daug tų vienuolynų uždarė, ištrėmė daug kunigų ir vienuolių į Sibirą. XIX a. pabaigoje dėl caro valdžios tęsiamų suvaržymų marijonai Lietuvoje beveik išnyko, buvo likę tik vienas – kunigas Vincas Senkus Marijampolėje. Nuo visiško išnykimo marijonus išgelbėjo profesorius kunigas, vėliau tapęs vyskupu, dabar palaimintas Jurgis Matulaitis, pats davęs marijonų vienuolijos įžadus ir atgaivinęs jų veiklą.

„Draugas“ buvo įsteigtas lietuvių kunigų draugijos 1909 m. liepos 27 d. Wilkes-Barre, Pennsylvania, kaip savaitraštis. Tai buvo padaryta, siekiant sumažinti kitų anksčiau įsteigtų lietuviškų laikraščių įtaką, kurių didžiūma buvo socialistinių pažiūrų ir vadinami „bedievių“ laikraščiais (pvz., „Vienybė“ įsteigta 1884 m., „Keleivis“ – 1904 m. ir daug kitų, kurie jau seniai dingę iš šio pasaulio.) 1913 metais „Draugas“ persikėlė į Čikagą ir 1916 m. kovo 31 d. pradėjo eiti kaip dienraštis.

Tėvai marijonai nuostolingą „Draugą“ perėmė 1919 m. sausio mėnesį ne visai noromis. Tada buvęs kunigas, vėliau vyskupas Pranas Būčys (1872-1951) tą perėmimą atsiminė šitaip: „Katalikiškasis dienraštis skęsta... Jeigu mes šoksime jo gelbėti, nežinia, ar nenuskesime drauge su juo.“ Bet vis tiek marijonai šoko gelbėti, kun. Būčys tapo „Draugo“ redaktoriumi, ir po to „Draugas“ ir marijonai patyrė ir sunkių dienų, ir žydėjimo laikotarpį, bet ligi šiol dienraštis nenuskendo.

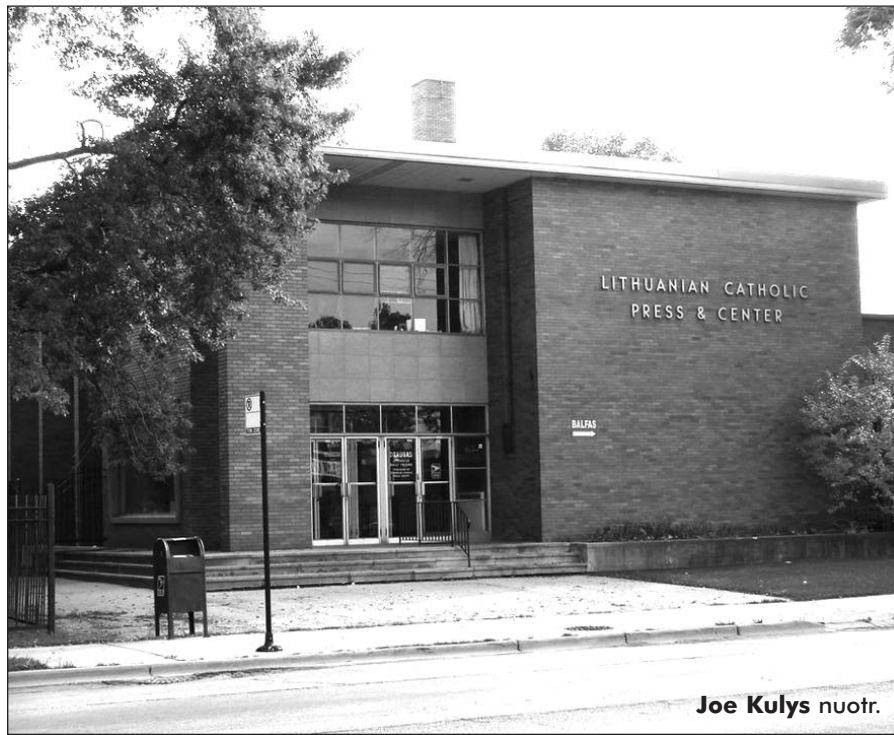
Per daugelį metų marijonai ir finansiškai, ir savo darbais prisidėjo prie „Draugo“ išlaikymo. Iš ankstyvos pradžios, o paskui ir vėliau, „Draugą“ daug metų redagavo marijonai. 1958 metais laikraštį dirbo 11 marijonų, ir ne vien tik redakcijoje ir administracijoje.

Kai spaustuvėje veikė dar senovinė įranga, vienuoliai marijonai toje spaustuvėje kiekvieną dieną prakitavo šalia katilė verdančio švino, prie linotipo mašinų. Ir už tą darbą jų

atlyginimai buvo vienuoliškai kuklūs, nors pats darbas reikalavo pasaulietiškos įtampos ir prakaito.

Savo laiku lietuviai marijonai spausdino ir leido ne tik „Draugą“, bet ir daug kitų laikraščių ir žurnalų: „Kristaus karaliaus laivas“, „The Marian“, „Dzimitinės Bals“, „Moterų dirva“, „Muzikos žinios“, „Teisinių žinios“ ir kitus, ir dar daug lietuviškų knygų.

Dabar ne tik lietuvių marijonų nebeliko „Drauge“, bet iš viso marijonų gretos išretėjo taip, kaip ir kitų dvasiškių šiais laikais. Caro suvaržymai nepajėgė marijonų išnaikinti, bet šių laikų visuomeniniai pasikeitimai žada tai padaryti.

Joe Kulys nuotr.

Nenuostabu, kad likusieji marijonai nori parduoti jiems nuostolingą pastatą, kuriame stovi tuščias vienuolynas ir kuriame laikosi jiems dabar svetimos kalbos laikraštis, nepajėgiantis prisidėti nei prie savo patalpų išlaikymo (buvo numatyta, kad „Draugas“ mokės nuomą už laikraščio naudojamas patalpas, bet kai jau nėra iš ko, tai nėra ir tų nuomų).

Patalpos ir kiti „Draugo“ reikalai

Reikia neužmiršti ir būti dėkingiems už tą didelę paramą, kurią per tiek daug metų marijonai davė lietuviškam laikraščiui, lietuviškiems leidiniams ir lietuviškai kultūrai. Tačiau tą pasakius, tai nepaneigia to fakto, kad tose, dabar marijonams nereikalingose patalpose yra didelis kapitalas, sukauptas ir ten įdėtas ne kieno kito, bet mūsų pačių lietuvių.

Vieni nori marijonams uždrausti ar juos atkalbėti nuo pardavimo. Bet kam – ir toliau laikyti pustuštes patalpas ir leisti „Draugui“ naudotis jomis be jokios nuomos kaip dabar? Tai būtų pakartotinas uždavinys marijonams, panašus į tą, kurį marijonas kun. Būčys 1918 m. suprato: „Jeigu šoksime toliau gelbėti, nežinia, ar nenuskesime drauge su juo.“

Kiti nori, kad „Draugas“ nupirtų pastatą iš marijonų. Bet irgi – o kas tada? Pustuštes patalpas išlaikyti būtų ne mažiau nuostolinga „Draugui“, negu marijonams. O vienuolių, kurie ieško išnuomoti tuščią vienuolyną, šiais laikais turbūt ir su žiburiu nerastumėme. Norint rasti kitokius nuomininkus, reikėtų perdirbti ir pritaikyti patalpas kitokiam jų nau-

dojimui. Ar šalia rengiamų Draugo fondo vajų yra vieta dar vienam fondui, kurio pagalba būtų galima pastatą kapitaliai remontuoti ir paskui išlaikyti?

Ir „Draugo“ skaitytojų, ir spausdinimo sąlygos irgi pasikeitė nuo 1958 metų, kai šitas pastatas buvo pastatytas ir vienuoliai, ir „Draugas“ apgyvendinti. Pačiame savo žydėjime „Draugas“ turėjo apie 21,000 skaitytojų. Prieš 20 metų dar jų buvo 8,000, prieš 10 metų – 5,000, o šiandien tik – 3,000. 1958 m. buvo naudinga turėti didelę ir brangiai išlaikomą spaustuvės įrangą. Šiandien to nereikia, laikraštį galima spausdinti bet kur, ir dar pigiau.

tokį pat laikraštį, kaip dabar, iš viso „Draugo“ tarnautojų pakaktų tarp 6 ir 8 žmonių.

Kur tuos žmones patalpinti? Be didžiulės įrangos su spaustuvės mašinomis 6 ar 8 darbuotojų įstaigą patalpinti nelabai sunku. Chicagoje „Seklyčios“ patalpose yra beveik tuščias antras aukštas. Taip pat gal tiktų Lemonto Pasaulio lietuvių centras arba Jaunimo centre rastųsi tinkamos vietos?

Bet jeigu ne ir jei „Draugas“ iš marijonų gaus tinkamą dalį už patalpų pardavimą, reikalui esant, pridėjus pinigų dar iš Draugo fondo, būtų galima įsigyti savo patalpas. Ne daug daugiau vietos reikėtų įrengti net ir didesnę Lietuvių spaudos centrą, kuris galėtų pasitarnauti ne tik „Draugui“, bet ir kitų lietuviškų leidinių reikalams.

Pertvarkant patalpas ir „Draugo“ įstaigos įrengimus, būtų proga skirti dėmesio ir kitiems reikalams. „Draugui“ yra paruoštas, bet dar neįgyvendintas projektas internete leisti pilną laikraščio kasdieninę laidą, papildant popieriuje spausdinamą laikraštį. Dabar internetinėje dienraščio laidoje galima perskaityti tik kai kuriuos laikraščio skyrius ir kai kuriuos parinktus straipsnius. Su pilna internetine laikraščio laida būtų panaikinti didžiausi prenumeratorių nusiskundimai – kad dažnai laikraštis tik po savaitės ar vėliau pasiekia skaitytojus.

Papildomų išlaidų tvarkant internetinę „Draugo“ laidą būtų labai mažai, nes straipsniai vis tiek jau laikraščiu parašyti, surinkti ir suredaguoti, tik reikia juos perkelti į internetą, o tai užimtų gal dvi valandas kas dieną. Už pilną internetinę laidą reikėtų mokėti papildomą prenumeratos mokestį, pvz., jei kokie 75 dol. metams, tai išeitų apie 20 centų į dieną. Dabartinė nemokama internetinė dalis galėtų tęstis kaip dabar, tik tai jeigu norima visą laikraštį internete skaityti, reikėtų užsimokėti tuos 20 centų.

Pagrindinės laikraščių – lietuvių ir nelietuvių – pajamos ateina iš reklamų, ir kiekvienas laikraštis, išskyrus „Draugą“, turi žmogų, kurio pagrindinis arba vienintelis uždavinys yra pardavinėti reklamas. Prieš metus su puse tai buvo viešai pastebėta ir apie tai diskutuojama. Tačiau „Drauge“ tai šiandien dar nėra įgyvendinta.

Taip pat, tvarkant tokius reikalus, reikėtų pagalvoti apie tolimesnę „Draugo“ ateitį. Kai kun. Būčys 1918 m. su marijonais perėmė „Draugą“, laikraštis buvo taikomas tų laikų skaitytojams – pirmajai bangai. Po Antrojo pasaulinio karo „Draugas“ išliko, nes spėjo prisitaikyti prie antrosios bangos, prie dypukų.

Šiandien mūsų dypukų, kurie skaito „Draugą“, amžiaus vidurkis yra kiek: 70 metų, 75 metai? Jeigu norima žvelgti į „Draugo“ ateitį, laikas rimtai ryžtis perduoti laikraštį trečiabangiams skaitytojams. Vis dar tarnaudami mums, dypukams, kartu galima ir trečiabangių norams, pomegams ir reikalams skirti puslapį ar keletą. Reikia pradėti dabar. Jeigu norim matyti tolimesnę „Draugo“ ateitį, kitos išeities nėra. Po to, kai tas traukinys išvažiuos iš stoties, mes jo nebepavysime. Laikas bėga labai greitai.

Ateitis

Reikia susitaikyti su tuo, kad marijonai vis tiek parduos tą pastatą. Prieš kelis metus panašiomis sąlygomis pranciškonai laisvu noru perdavė pusę milijono dolerių New Yorko lietuviams. „Draugas“ irgi turėtų gauti tinkamą dalį lėšų iš marijonų pastato pardavimo, kuris atspindėtų ir lietuvių, ir marijonų įnašą.

Kur „Draugas“ tada dėtusi? Kokių patalpų „Draugui“ reikia?

Šiuo laiku „Drauge“ dirba apie 12 žmonių: 4 spaustuvėje, 2 su puse administracijoje ir 6 redakcijoje. Keliantis į kitas patalpas, spaustuvės nebus įmanoma ir nėra reikalo perkelti. Reiškia, laikraštis turės būti spausdinamas kur nors kitur, kaip, pvz. „Amerikos lietuvis“ ir kiti leidiniai daro.

Yra apskaičiuota, kad vien tik uždariant spaustuvę ir siunčiant spausdinti kitur, „Draugas“ sutauptų maždaug 10,000 dol. į mėnesį. (Beje, šiuo laiku „Draugo“ spaustuvėje dirba 4 žmonės, ir dienraštis moka jiems 8 valandų algą už 3 valandų darbą – maždaug 3 valandas trunka kas dieną spaustuvėje laikraštį išspausdinti.) Tie sutauptomi 10,000 dol. į mėnesį arba 120,000 dol. į metus, maždaug atitinka dabartinius „Draugo“ metinius nuostolius, kuriuos dabar padengia Draugo fondas.

Uždarius spaustuvę, „Drauge“ lieka apie 5 ar 6 žmones redakcijoje ir ne daugiau kaip 2 žmones administracijoje. (Jeigu nereikės rūpintis spaustuve, bus mažiau administravimo darbų.) Reiškia, norint išleisti

BALTIMORE „AUKSINIO KAMUOLIO“ TURNYRĄ ŠIEMET LAIMĖJO NY LAK KREPŠININKAI

Po vasaros pertraukos į pirmąsias krepšinio varžybas Rytų pakrantėje suvažiavo 8 komandos

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

Jau aštuntą rudenį paeiliui po 2000-aisiais Baltimorėje surengtų ŠALFASS metinių žaidynių į šį lietuvių gana gausiai apgyvendintą uostamiestį suvažiuoja dauguma mūsų tautiečių – Šiaurės Rytų pakraščio krepšinio mėgėjų, kurių nuožiūra kova dėl šeimininkų steigiamo „Aukšinio kamuolio“ nepalieka abejingo nė vieno sportu besidominčio lietuvių, gyvenančio Maryland valstijos pakrantėje. Šie metai taip pat netapo išimtimi, o pereitą šeštadienį, spalio 25 d., visai šalia Baltimorės centro esančiame Arbutus miestelyje (jo vidurinės mokyklos salėje) jau nuo 8 val. ryto užvirė kova dėl aukščiausio apdovanojimo.

Pirmosiose turnyro rungtynėse susitiko kaimynai – JAV sostinėje Vašingtone įsikūrę Lietuvai atstovaujantys diplomatai (LR ambasados darbuotojai) ir vietos Lietuvių atletų klubo (LAK) „Vilkas“ krepšininkai. Po atkaklios kovos pastarieji laimėjo 51:40. Tačiau ne šios dvi komandos tapo pagrindinėmis pretendentinėmis parsivežti namo „Aukšinio kamuolį“. Viena stipriausių Rytų pakrantės vyrų krepšinio ekipų New Jersey „Liepsna“ tik po įtemptos paskutinių kelių minučių atkarpos nugalėjo itin pasiukojančiai sužadusius Philadelphia (PA) „Aro“ krepšininkus (34:30) ir aikštelę užleido savo treniruočių partneriams „Liepsnos“ jauniams, kurie pirmose varžybose nugalėjo Vašingtono „Vėją“ 41:36.

Po to į kovą stojo daugkartiniai Baltimorės „Aukšinio kamuolio“ turnyrų nugalėtojai Connecticut „Ažuolai“ ir pastaruoju metu stipriai pasitempusi Niujorko Lietuvių atletų klubo (LAK) komanda. Nors rungtynių pradžioje į priekį išsiveržė Naujosios Anglijos atstovai, po pertraukos gerokai „šviežesni“ atrodė niujorkiečiai, laimėję šią svarbią dvikovą 50:40. Baltimorės „Vilko“ krepšininkai laimėjo ir antrąsias savo rungtynes šiame turnyre (privertę pasiduoti Philadelphia „Arą“ 66:61). Tačiau taškų skirtumo šeimininkams neužteko pakliūti į pagrindinę kovą dėl „aukso“, į kurią pateko LR ambasados penketuką be didesnio pasipriešinimo įveikę New Jersey „Liepsnos“ vyrai bei taip pat dideliu skirtumu savo antrąsias rungtynes Baltimorės turnyre laimėję (prieš Va-

šingtono „Vėją“) Niujorko LAK atstovai. Dėl trečios prizinės vietos teisę rungtis iškovojo Connecticut „Ažuolų“ penketukas, nemažu skirtumu laimėjęs prieš New Jersey „Liepsnos“ jaunius.

Prieš prasidedant finalinėms dvikovoms turnyro rengėjai suorganizo tritaškių metimo konkursą, kuriame jėgas išbandyti buvo pakviesti 2 krepšininkai iš kiekvienos varžybose dalyvavusios komandos. Į finalą pateko niujorkiečių krepšininkas Airidas Drulia, surinkęs 12 taškų (pradinėje metimų serijoje parodęs geriausią rezultatą) ir Vašingtono „Vėjo“ gynėjas Martynas Verbušaitis (11 taškų). Vos vieno taiklaus metimo pritrūko iki finalo ir Philadelphia „Aro“ senbuviui Valdui Tamulevičiui, kuris parodė 10 taškų rezultatą. Stebėtiną taiklumą viso turnyro metu rodžiusio Niujorko komandos atstovo ranka nesudrebėjo ir finalinėje tritaškių konkurso dvikovoje, anksčiau LAK garbę ilgą laiką gynusio Antano Drulios sūnus nesunkiai įveikė savo priešininką (10:5) ir nuskubėjo ruošti turnyro finalui.

Tuo tarpu dėl trečios vietos į kovą stojo aikštelės šeimininkai Baltimorės „Vilko“ penketukas ir Naujosios Anglijos atstovai. Atrodė, kad pagaliau (po keleto apmaudžių nesėkmių ankstesniais metais) baltimoriečiams pavyks nugalėti „amžinus“ priešus iš Connecticut, tačiau vos šešiese į varžybas atvykę „Ažuolai“ sugebėjo savo varžovams didesnę rungtynių dalį diktuoti ramesnį žaidimo stilių ir rungtynių pabaigoje išnaudoję kelias varžovų klaidas laimėjo atkakliausias varžybas šiame turnyre 64:62.

Dėl pirmosios vietos kovoti į aikštelę išbėgo kaimynai – New Jersey „Liepsna“ ir Niujorko LAK. Nemažai Rytų pakrantės krepšinio varžybų per keletą pastarųjų metų laimėję „Sodų“ valstijos atstovai tikėjosi sėkmės ir šioje dvikovoje, juo labiau jiems sumaniai vadovavo dar visai neseniai pats žaidęs vyr. treneris D. Baranauskas. Taigi pirmajame kėlinyje dvylikos taškų persvarą įgiję New Jersey vyrai siekė dėsningos pergalės, tačiau naudingiausiu turnyro žaidėju (MVP) tapęs Gilvydas Biruta (su Lietuvos jaunių vaikinų rinktine prieš kelis mėnesius tapęs Europos vicečempionu ir dabar atvykęs į Ameriką mokyti) užtikrintai atvedė LAK penketuką ant aukščiausios nugalėtojų — 58:54 (25:30).

Po varžybų Arbutus vidurinės mokyklos salėje visi rinkomės į Baltimorės Lietuvių Namus, kur laukė gaudi vietos šeimininkų paruošta lietuviškų valgių vakarienė, apdovanojimų ceremonija ir diskoteka. Susirinkusius pasveikino pirmasis Baltimorės LAK pirmininkas Vacys Laukaitis, o turnyro laimėtojus ir prizininkus apdovanojo dabartinis baltimoriečių sporto klubo vadovas Mike Valeika, BLAK sekretorius Vytas Brazauskas bei sporto renginių organizatorė Katrina Loskarnaitė. Padėkos žodį varžybų šeimininkams tarė ŠALFASS Rytų apygardos pirmininkas Žilvinas Bublīs, o šių eilučių autorius priminė apie kitus lietuvių ruošiamus krepšinio turnyrus Šiaurės Rytų pakraščio ir ateinančio sezono sportinius renginius.

Nugalėtojų komanda.

Turnyro akimirka.

3 vietą po atkaklios kovos su Baltimorės „Vilko“ krepšininkais laimėjo CT „Ažuolai“.

Vyto Brazausko nuotraukos

Vienas pagrindinių turnyro organizatorių Baltimorės lietuvis Vytas Brazauskas (iš k.) prieš finalines rungtynes su teiseju.

Lauryno R. Miseviciaus nuotr.

Baltimorės „Aukšinio kamuolio“ turnyro MVP pripažintas Lietuvos jaunių vaikinų rinktinės (iki 18 m. amžiaus) žaidėjas Gilvydas Biruta, nuo šio rudens atvykęs mokyti į JAV.

Lietuvos režisierės spektaklis laimėjo pirmąją vietą

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) – Lietuvos Birutės Marcinkevičiūtės (Birutės Mar) spektaklis „Antigonė” Minske spalio 25–28 d. vykusia tarptautiniame monospektaklių festivalyje „Aš” laimėjo pirmąją vietą.

Lietuvai atstovavusi aktorė, rašytoja ir režisierė Birutė Mar pagal Sofoklio tragediją sukūrė ir atliko šiuolaikiškai interpretuotą antikinį mitą „Antigonė”, kuriam tarptautinė komisija skyrė pirmąją vietą.

Didįjį festivalio prizą pelnė žinomas britų monospektaklių aktorius ir režisierius Pip Utton, pristatęs spektaklį „Čaplinas”. Jam atiteko ir Lietuvos ambasados Baltarusijoje įsteigtas prizas.

Festivalio dalyvius pasveikino ir apdovanojimus įteikė Baltarusijos nacionalinės Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO) komisijos pirmininkas, Baltarusijos užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems

Režisierė Birutė Marcinkevičiūtė (Birutės Mar).

Menuspaustuve.lt nuotr.

pavedimams Vladimir Ščastn.

Penktajame monospektaklių festivalyje „Aš” žiūrovai turėjo galimybę pamatyti 8 spektaklius iš Baltarusijos, Jungtinės Karalystės, Lietuvos, Rusijos ir Ukrainos.

Bus atstatomi Sapiėgų rūmai

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) – Sapiėgų rūmams Vilniuje atstatyti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, kurias Lietuva turi gauti iki 2013 m., yra numatyta maždaug 8 mln. litų, nors išankstiniais skaičiavimais reikėtų apie 27 mln. litų.

Anot Ūkio ministerijos sekretorės Alinos Mačiulytės, kol kas yra

diskutuojama dėl šių rūmų likimo – ar juos palikti valdyti Valstybės turto fondui (VTF), ar Užsienio reikalų ministerijai (URM) – laukiama paveldosaugininkų išvadų. Jeigu rūmai būtų perduoti URM, jie taptų reprezentaciniu pastatu. VTF vadovas Audrius Rudys sakė, kad Sapiėgų rūmams atstatyti reikia mažiausiai 50 mln. litų.

Sumažintas Lietuvos skolinimosi vertinimas

Vilnius, spalio 30 d. (Reuters/ELTA) – Tarptautinė vertinimo agentūra „Standard & Poor's” sumažino Lietuvos ir Latvijos skolinimosi vertinimus, o Estijos vertinimą nepakeitė. Visų trijų Baltijos šalių vertinimo galimybės yra neigiamos.

Lietuvos ilgalaikio skolinimosi vietos ir užsienio valiuta vertinimą „Standard & Poor's” sumažino nuo A– iki BBB+, nes naujoji šalies vyriausybė, susidursianti su pirmąja tikėtina recesija nuo Lietuvos nepriklausomybės laikų, neturės kitos galimybės, kaip tik didinti fiskalinį deficitą bei skolų našta.

Neigiamas vertinimas atspindi vadinamojo „kietojo nusileidimo” – staigaus ūkio plėtros sulėtėjimo – riziką. Toks staigus smukimas gali padidinti nedarbą, nemokių įmonių

skaičių bei gerokai pabloginti valdžios sektoriaus mokėjimų balanso padėtį, teigia „Standard & Poor's”.

Jei naujoji Lietuvos vyriausybė imsis veiksmingų makroekonominų priemonių Lietuvos ekonomikos konkurencingumui didinti arba jei išaugs užsienio rinkos paklausa, didėjantis eksportas užtikrins tvarią ūkio plėtrą ir leis greičiau atlėgti išoriniams veiksniams bei pagerės valdžios sektoriaus finansinė padėtis, „Standard & Poor's” padidins vertinimo galimybę nuo neigiamos iki nekintančios.

Lietuvai paliktas A-2 trumpalaikio skolinimosi vertinimas. Agentūra pažymi, kad Lietuvos skolinimosi vertinimai gali būti dar labiau sumažinti, jei padidės spaudimas nacionalinei valiutai arba šalies ekonomika smuktels daugiau nei numatoma.

Bevizis režimas – Lietuvos įvertinimas

Atkelta iš 1 psl. pasin- au-doti už Atlanto norintys studijuoti studentai. M. Chertoff pripažino, kad asmenims, kuriems kada nors anksčiau buvo atsakyta išduoti vizą, leidimą keliauti į JAV gauti bus sunkiau. „Tokiu atveju rizikos laipsnis padidėja”, – pripažino M. Chertoff.

Žurnalistų paklaustas, ar bevizio režimo įvedimo negalima suprasti kaip atlygio už Lietuvos paramą Jungtinių Valstijų politikai ir misijoms Irake bei Afganistane, M. Chertoff tikino, kad sprendimą nulėmė ne tai.

„Tai buvo nepriklausomas sprendimas. Jis atspindi mūsų bendrą norą pripažinti tą pažangą, kurią pasiekė Lietuva ir kitos Rytų Europos šalys. Tai taip pat žingsnis siekiant sustiprinti mūsų tarpvalstybinius ryšius ir

ryšius tarp šeimų, kurios gyvena abiejose Atlanto pusėse. Saugumo reikalavimai yra labai svarbūs ir mes esame dėkingi, kad Lietuva yra tikrai tvirta JAV sąjungininkė, tačiau tikrai ne tai nulėmė Lietuvos įtraukimą į programą”, – sakė M. Chertoff.

Spaudos konferencijoje kartu dalyvavęs vidaus reikalų ministras Regimantas Čiupaila pasidžiaugė, kad bendromis Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministerijų pastangomis pavyko įtikinti JAV, jog Lietuva yra tinkamai pasirengusi dalyvauti bevizio režimo programoje.

Kartu su Lietuva į bevizio režimo programą įtraukiamos Latvija, Estija, Čekija, Vengrija, Slovakija ir Pietų Korėja.

Olimpinis čempionas neteko Lietuvos pilietybės

Vilnius, spalio 30 d. (ELTA) – Olimpinis čempionas futbolininkas Arminas Narbekovas nuo šiol nebeturės Lietuvos pilietybės. Spalio 30 d. įsigaliojo Migracijos departamento nutarimas panaikinti Lietuvos pilietybę A. Narbekovui.

Visa Narbekovų šeima turi ir Austrijos pilietybę, o pagal Pilietybės įstatymą, Lietuvos pilietybės netenkama, įgijus kitos šalies pilietybę.

Prieš kelerius metus trenerio karjerą pradėjęs vienas geriausių visų laikų mūsų šalies futbolininkų olimpinį aukso medalį iškovojo 1988 m. Seulo žaidynėse su Sovietų Sąjungos rinktinė, kuri įveikė Brazilijos futbolininkus. 1987 m. A. Narbekovas su Vilniaus „Žalgiriu” tapo pa-

saulio studentų žaidynių nugalėtoju ir pelnė Sovietų Sąjungos čempionato bronzą.

1990–1996 m. A. Narbekovas rungtyniavo Vienos „Austria” (Austrija) klube, su kuriuo 3 kartus tapo Austrijos čempionu bei 2 kartus iškovojo šalies taurę. 43-ųjų metų A. Narbekovas 4 kartus buvo išrinktas geriausiu Lietuvos futbolininku, o 2004 m. pripažintas „Auksiniu žaidėju” – geriausiu pastarųjų 50-ies metų Lietuvos futbolininku.

Nuo 1990 m. A. Narbekovas Lietuvos rinktinės gretose sužaidė 13 rungtynių, per kurias įmušė 4 įvarčius. Su nacionaline komanda legendinis futbolininkas atsisveikino 2001 m.

Europos Sąjunga Malyje atidarė darbo centrą

Vilnius, spalio 30 d. (Lietuviams.com) – Europos Sąjunga (ES) neseniai Malyje sostinėje Bamako atidarė darbo centrą, kuris turėtų padėti afrikiečiams įsidarbinti Europoje legaliai.

Kiekvienais metais tūkstančiai žmonių nelegaliais būdais bando imigruoti į ES iš Afrikos šalių ir nemaža dalis jų net žūsta siekdami šio tikslo.

Kol kas naujasis darbo centras neatlieka įdarbinimo biuro funkcijų, todėl jokių konkrečių laisvų darbo vietų nesiuo. Tačiau ateityje ES šalys galės įdarbinti per Bamako biurą.

Vis dėlto Ispanija jau dabar siūlo sezoninio darbo sutartis senegaliečiams viešbučiuose ir vaisių skynimo

darbams. Paklausa tokia didelė, kad darbo gavimas šiuo atveju prilygsta laimingo bilieto ištraukimui loterijoje.

Centro atidaryme dalyvavo Malyje prezidentas Amadou Toumani Touré, ES plėtros komisaras Louis Michel ir Prancūzijos imigracijos ministras Brice Hortefeux.

ES susiduria su problema dėl jos darbo jėgos senėjimo. Be to, bandant sušvelninti žemos kvalifikacijos darbuotojų trūkumą, ES ketina įvesti imigracijos programą, skirtą aukštos kvalifikacijos užsienio darbuotojams gyventi ir dirbti bet kurioje ES valstybėje. Mėlynoji kortelė, panaši į JAV Žalniąją kortelę, manoma, bus įvesta 2011 metais.

Iš D. Britanijos išvyks apie milijoną imigrantų

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) – Dėl sulėtėjusios ekonomikos ir mažėjančio darbo vietų skaičiaus Didžiąją Britaniją bus priversti palikti maždaug 1 mln. imigrantų, skelbia „The Daily Telegraph”. Tai būtų pati didžiausia emigracijos banga per visą Didžiosios Britanijos istoriją. Jai galėtų prilygti nebent Pirmojo pasaulinio karo laikai, kai šalį kasmet palikdavo po 300 tūkst. gyventojų.

Lygybių ir žmogaus teisių komisijos pirmininkas Trevor Phillips pabrėžia, kad tas faktas, jog užsieniečiai Didžiojoje Britanijoje netenka darbo, reiškia, jog šalis iš esmės tampa nedarbo eksportuotoja. Bene di-

džiausią dalį iš Didžiosios Britanijos išvykti planuojančių imigrantų sudaro lenkai. Jų, kaip manoma, iš šalies per praėjusius metus jau išvyko apie 100 tūkst. Jų pėdomis veiksiausiai paseks dar 400 tūkst. tautiečių.

Kai 2004 m. prie Europos Sąjungos prisijungė buvusios Rytų bloko šalys, į Didžiąją Britaniją iš jų atvyko apie 800 tūkst. darbo ieškančių migrantų.

Oficialiai bedarbių skaičius Didžiojoje Britanijoje siekia 1,72 mln., tačiau iki Kalėdų, kaip spėja specialistai, bedarbių gretos pagausės iki 2 mln. žmonių.

Vyksta valdžios dalybos

Atkelta iš 1 psl. Liberalų sąjūdis skirs 3 ministerijų vadovus: su-sisiekimo, teisingumo ir švietimo. Liberalcentristai turės 2 ministerijas – sveikatos ir vidaus reikalų.

Po pasitarimo išėję partijų vadovai nekalbėjo apie konkrečius asmenis. Tik buvo patvirtinta, kad premjeru bus A. Kubilius. Pastarasis pasidžiaugė pasirašytu dokumentu ir paspėjo, ar jis kada neguls į muziejų.

Neoficialiomis žiniomis, finansų ministro pareigos siūlomos dabartiniui Statistikos departamento direktoriui Algiui Šemetai arba Lietuvos banko Ekonomikos departamento direktoriui Raimondui Kuodžiui.

TS-LKD galimas kandidatas į ūkio ministro pareigas – 38 metų eko-

nomikos specialistas, bendrovės „Baldenis” valdybos pirmininkas Dainius Kreivys.

Žadamos įsteigti Energetikos ministerijos vadovo pareigos siūlomos bendrovės „DocLogix” vadovui Arvydui Sekmokuvi.

Galimos užsienio reikalų (UR) ministro kandidatūros dar nėra aiškios. Neoficialiomis žiniomis, į UR ministro atranką įsikišo prezidentas Valdas Adamkus, prezidentūra esą siūlo dabartinio UR ministerijos sekretoriaus Deivido Matulionio kandidatūrą.

Į krašto apsaugos ministrės pareigas siūloma Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos (NSGK) komiteto narė Rasa Juknevičienė. Svarstomos ir kitų ministrų kandidatūros.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Išankstinis balsavimas palankus B. Obama

Milijonai JAV gyventojų dalyvavo lapkričio 4 d. įvyksiančių prezidento rinkimų išankstiniame balsavime. **SCANPIX** nuotr.

Gary, Indiana, spalio 30 d. (AFP/BNS) – Milijonai JAV gyventojų dalyvavo lapkričio 4 d. įvyksiančių prezidento rinkimų išankstiniame balsavime, ir dauguma jų palaikė Demokratų partijos kandidatą Barack Obama.

Apie 16,1 mln. JAV rinkėjų jau atidavė savo balsus prieš lapkričio 4 d. įvyksiančius prezidento rinkimus, rodo išankstinio balsavimo statistika, kurią trečiadienį paskelbė George Mason universitetas.

Jau tapo tradicija, kad Respublikonų partijos šalininkai išankstiniame balsavime dalyvauja gausiau nei demokratai. Tačiau panašu, jog gerai suderinta demokratų kandidato rinkimų kampanija davė gerų vaisių – bent jau valstijose, kurios paskelbė negalutinę balsavimo statistiką.

Pasak G. Mason universiteto, California valstijoje išankstiniame balsavime dalyvavo apie 2,3 mln., Texas – 2,4 mln., o Georgia – apie 1,5 mln. rinkėjų.

Rinkimų baigčiai ypač svarbioje Florida valstijoje iki trečiadienio balsavo daugiau nei 2,6 mln. gyventojų, iš kurių 45 proc. užsiregistravo palaikantys demokratų, o 39 proc. – respublikonus, rodo tyrimas.

North Carolina, kuri taip pat laikoma svarbia svyruojančia valstija, 1,5 mln. žmonių išankstiniame balsavime palaikė demokratų ir lenkė respublikonus 35 procentiniais punk-

tais.

Šios varžybos labiau įtemptos Colorado valstijoje, kur anksčiau laiko balsavo apie 199 tūkst. rinkėjų. Iš atidavusių balsus 39 proc. nurodė remiantys demokratų, 38 proc. – respublikonus, o 24 proc. pareiškė esantys nepriklausomi balsuotojai.

Louisiana išankstiniuose rinkimuose dalyvavo 266,880 rinkėjų – apie 7,6 proc. visų užsiregistravusiųjų. Šioje valstijoje demokratų šalininkų buvo maždaug dvigubai daugiau nei respublikonų.

Demokratai įgijo 20 procentinių punktų persvarą tarp Iowa išankstinio balsavimo dalyvių. Šioje valstijoje balsavimo anketas anksčiau laiko į urnas įmetė 13 proc. rinkėjų. Maine demokratai užsitikrino 16 proc. pranašumą.

Dviejose Nevada ir vienoje New Mexico apygardoje, kurios paskelbė išankstinio balsavimo rezultatus, demokratai turėjo 22–24 proc. punktų persvarą. New Mexico balsus jau atidavė 150,000 rinkėjų.

„Manau, gera žinia Obamai yra žmonių entuziazmas, kurie mielai stovi eilėse, nes jie visi jaučiasi esantys šio svarbaus įvykio dalimi, – sakė G. Mason universiteto politologas Michael McDonald. – Gera žinia respublikonams – jog jie dar nepradėjo savo didžiojo proveržio išankstiniame balsavime ir laukia savaitgalio prieš rinkimus.“

Uždaryta Jungtinių Valstijų ambasada Sirijoje

Damaskas, spalio 30 d. (AFP/BNS) – JAV ambasada Damaske pranešė nedirbsianti keletą dienų, nes mieste gali būti surengta protesto demonstracija dėl savaitgalį įvykusio kruvino JAV pajėgų reido Sirijos kaime netoli sienos su Iraku.

Pasak ambasados pranešimo, šiomis dienomis Damasko centre gali būti surengtas protesto akcijos, „todėl JAV piliečiai turėtų vengti lankytis šiuose rajonuose, taip pat – prie JAV ambasados Damaske“.

„Be to, JAV ambasada nedirbs dėl ankstesnių demonstracijų, po kurių kilo smurtas ir buvo padaryta nemaža žala JAV pastatams ir kitoms ambasadoms“, – nurodoma pranešime. Taip pat bus laikinai už-

daryta Sirijos sostinėje veikianti JAV mokykla.

Damaskas teigia, kad sekmadienį sraigtasparniais atskridę JAV kariai Sirijos pasienio kaime nukovė 8 civilius asmenis.

Tuo tarpu vienas JAV pareigūnas Washington sakė, jog šios operacijos taikinyje buvo svarbus islamistų kovotojas, kuris slapta gabeno į Iraką ginklus ir padėdavo ten patekti kovotojams. Tačiau JAV valstybės departamentas ir Pentagonas atsisakė oficialiai komentuoti šiuos pranešimus.

Antradienį Sirija pareiškė protestą Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai dėl jos žodžiais, barbariškų JAV veiksmų.

EUROPA

BRIUSELIS

Belgijos užsienio reikalų ministras Karel De Gucht laikraščiu duotame interviu sakė pritariantis 2–3 tūkst. Europos Sąjungos (ES) karių pasiuntimui į konflikto apimtą Kongo Demokratinę Respubliką (KDR). Prancūzija, kuri šiuo metu pirmininkauja 27 šalių Bendrijai, pareiškė pritarianti pasiūlymui pasiųsti ES kovinį dalinį, kurį galėtų sudaryti iki 1,500 karių. Šis dalinys turėtų padėti numalšinti KDR rytuose kilusius neramumus. KDR anksčiau buvo Belgijos kolonija.

PARYŽIUS

Streikuojant pagrindinės spaudos platinimo įmonės darbuotojams, Prancūzijoje nepasirodė dauguma nacionalinių dienraščių. Streikininkai toliau protestuoja prieš 2010 m. numatomas pertvarkas ir darbo vietų mažinimą. Kultūros ministrė Christina Albanel piktinasi tuo, kad dienraščių streikininkai „paėmė įkaitais“.

RUSIJA

MASKVA

Europos Sąjungos (ES) misijos Kaukaze vadovas Hansjorg Haber pareiškė, kad Rusija įvykdė ne visą Medvedev-Sarkozy planą. „Rusija neatitraukė karių ten, kur jie buvo iki karo pradžios. Planas įvykdytas dalinai, Rusijos kariuomenė išvesta iš vadinamosios saugumo zonos. Reikia tęsti derybas“, – sakė H. J. Haber. Jis vėl patvirtino, kad ES pajėgų pakanka budėti Abchazijoje ir Pietų Osetijoje.

AZIJA

DHARAMSALA

2 Dalai Lamos pasiuntiniai išvyko į Kiniją, kuriose įvyks derybos dėl Tibeto ateities, nors Tibeto dvasinis vadovas prieš porą dienų pareiškė nieko nebesitikintis iš dabartinio dialogo su Beijing. Kinijos vyriausybė iš-

reiškė viltį, jog Tibeto pasiuntiniai sutiks su praeitame derybų rate jos iškeltais reikalavimais.

KVETA

Per stiprų žemės drebėjimą Pakistano pietvakariuose žuvusių žmonių skaičius gali viršyti 300, pranešė pareigūnai. Tuo tarpu nukentėjusių regioną toliau krečia pakartotiniai požeminiai smūgiai.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGDADAS

Bagdadas siekia išbraukti iš planuojamos pasirašyti saugumo sutarties su Washington visas sąlygas, leidžiančias JAV pajėgoms pasilikti Irake po 2011 m., naujienų agentūrai AFP pranešė Irako premjerui Nuri al Maliki artimas parlamento narys. Šis reikalavimas yra viena iš 5 Irako siūlomų sutarties projekto pataisų. Saugumo sutarties projekte numatoma, kad JAV pajėgos bus išvestos iš Irako miestų ir gyvenviečių iki kitų metų birželio pabaigos, o iš visos šalies – iki 2011 m.

AFRIKA

LUSAKA

Zambijoje prasidėjo prezidento rinkimai, o policija ir kariuomenė pasiruošė atremti galimu rinkimų klastojimu vyriausybę kaltinančios opozicijos šalininkų išpuolius. Zambijos gyventojai rinks rugpjūtį mirusio prezidento Levy Mwanawas įpėdinį. Policija ir kariuomenė baiminasi, kad rinkimų metu šalyje gali kilti neramumų, kai opozicinio judėjimo „Patriotinis frontas“ vadovas Michael Sata apkaltino rinkimų pareigūnus planuojant klastoti rinkimų rezultatus, kad būtų išrinktas šiuo metu prezidento pareigas einantis prezidentas Rupiah Banda.

CHARTUMAS

Sudano Darfuro regione užpuolikai nužudė Jungtinių Tautų (JT) vadovaujamos taikos palaikymo misijos narį iš Pietų Afrikos Respublikos (PAR) ir sunkiai sužeidė vieną kariškę, pranešė misijos pareigūnas. Nežinomi užpuolikai į tuos du PAR karius šaudė netoli nuo JT taikdaryų pajėgų bazės Darfuro šiaurėje.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Lietuvos nacionaliniame muziejuje paroda „Latvija: žemė, valstybė, žmonės”

Latvijos valstybės atkūrimo 90-mečio proga

VYTAUTAS ŽEIMANTAS

Latvijos valstybės atkūrimo 90-mečio proga Latvijos ambasada kartu Latvijos nacionaliniu istorijos muziejumi pristatė pažintinę kilnojama parodą „Latvija: žemė, valstybė, žmonės”. Paroda atidaryta Lietuvos nacionaliniame muziejuje. Į jos pristatymą atvyko Latvijos ambasadorius Lietuvoje Hardis Baumanis, Latvijos nacionalinio istorijos muziejaus direktorius Arnis Radinis. Juos priėmė Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorė Birutė Kulnytė.

Prieš 90 metų, 1918-aisiais, baltų tautos – lietuviai ir latviai – įsirašė į pasaulio žemėlapi kaip naujausių laikų nepriklausomos valstybės. Lietuvos nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 m. vasario 16 dieną, Latvijos – 1918 m. lapkričio 18-ąją. Latvijos valstybės kūrimosi procesas buvo įtvirtintas 1920 metais, išrinkus parlamentą ir prasidėjus tarptautiniam pripažinimui. 1939 m. Latvija, kaip ir Lietuva, tapo Molotovo–Ribbentropo pakto aukomis. 1940 m. netekusi nepriklausomybės, Lietuva valstybingumą atkūrė 1991 m. kovo 11 dieną, Latvija – 1991 m. rugpjūčio 21-ąją.

Pora žodžių apie kaimynus

Latvijos Respublika – valstybė Europos šiaurės rytuose, Baltijos jūros rytinėje pakrantėje. Latvijos jūros plotas – 64,589 kv. km, sausumos sienų ilgis – 1,338 km. Iš jų su Baltarusija – 161 km, su Estija – 343 km, su Lietuva – 588 km, su Rusija – 246 km. Jūros sienos ilgis – 498 km. Šiaurės vakaruose krantus skalauja sekli Baltijos jūros Rygos įlanka. Klimatas, kaip ir Lietuvoje, – jūrinis, vidutinis.

Kraštovaizdyje vyrauja moreninių kalvos (40 proc. teritorijos) su daugybe ežerų ir upelių, plati, mažai išraižyta pakrantės lyguma. Didelę dalį šalies dengia miškai. Didžiausios upės: Daugava, Gauja, Lielupė, Venta. Aukščiausias taškas – Gaizinkalnis 312 m. Gamtiniai išteklių: dolomitas, gintaras, hidroenergija, mediena, ariama žemė.

Latvijoje gyvena 2,274,735 žmonės, tankis – 35,22 žmonės kv. km. Tautinė sudėtis (be užsieniečių): latviai – 1 351 659 (59,8 proc.), rusai – 634 953 (28,1), baltarusiai – 85 380 (3,8), lenkai – 55 527 (2,4), ukrainiečiai – 54 764 (2,4), lietuviai – 29 918 (1,3), žydai – 9 214 (0,4), estai – 2 180 (0,1), kiti – 36 078 (1,7).

Latvijoje yra išskiriami šie istoriniai-etnografiniai regionai: Kuršas (Kurzeme), Vidžemė (Vidzeme), Žiemgala (Zemgale), Latgala (Latgale), Aukšžemė (Augšzeme, Augškurzeme, Sēlija). Nors grynai etnografinių Latvijos regionų yra penki, istoriniu požiūriu etnografinis Kuršas, Žiemgala ir Aukšžemė (Sēla)

traktuojami kaip vienas regionas ir vadinami dažniausiai vienu Kuršo vardu, nes 1561–1795 m. šios žemės buvo Kuršo kunigaikštystės, o carų laikais – Kuršo gubernijos dalys. Todėl Latvijos sritys tradiciškai vadinamos ne etnografiniais, o istoriniais-etnografiniais regionais. Tad Latvijos herbo trys žvaigždės simbolizuoja tris istorinius-etnografinius regionus: Kuršą (su Žiemgala ir Aukšžeme), Vidžemę ir Latgalą.

1991 m. vasario 4 d. Latvijos vyriausybės potvarkiu įkurta speciali teritorija tradiciniuose lyvių gyvenamuose kaimuose šiaurės Kurše. Šiam regionui suteiktas lyviškas pavadinimas Livod Randa, reiškiantis lyvių

Tautų Respublikos) vasalė.

1629 m. Vidžemė su Ryga atiteko Švedijai, o 1721 m. – Rusijai. 1772 m. prie Rusijos imperijos prijungiamą Latgalą, 1795 m. – Kuršo kunigaikštystę. Kapituliavus Vokietijai Pirmajame pasauliniame kare ir vykstant pilietiniam karui Rusijoje, Latvija 1918 m. lapkričio 18 d. paskelbė savo nepriklausomybę. XX a. trečiajame ir ketvirtajame dešimtmecių pradžioje joje buvo parlamentinė demokratija, vėliau ją pakeitė autoritarinis Karlio Ulmanio režimas. Pirmasis nepriklausomybės laikotarpis baigėsi 1940 m. birželio 17 d. kaip 1939 m. pasirašyto sovietų ir nacių susitarimo slaptojo priedo pasekmė. Latviją oku-

dalis valstybei priklausiusių kompanijų, bankų ir kito nekilnojamojo turto jau yra privatizuota, nors valstybės valdžioje dar yra keletas stambių verslo įmonių. Latvija oficialiai įstojo į Pasaulio prekybos organizaciją 1999 m. Einamosios sąskaitos ir biudžeto deficitai išlieka pagrindinėmis šalies problemomis, tačiau vyriausybės pastangos padidinti biudžeto pajamas ateityje biudžeto deficitą turėtų sumažinti.

Tarp svarbiausių ūkio šakų yra mašinų ir transporto priemonių gamyba. Be to, didelę reikšmę turi okeaninė žvejyba, baldų ir tekstilės pramonė. Svarbiausi prekybos partneriai yra Šiaurės Europos šalys. Latvijos nacionaliniai simboliai – baltoji kielė, dvitaškė boružė, baltoji ramunė, liepa ir ąžuolas. Interneto kodas – lv, šalies telefonų kodas – 371.

Kartu su latviais esame vieninteliai išlikę baltai

Dabar Lietuvos nacionaliniame muziejuje veikiančioje dokumentinėje fotoparodoje gražiai pristatoma mūsų kaimynų etninė istorija, kalba, tradicinė apranga, papročiai, šventės, kiti įvykiai. Ši kilnojamoji paroda istorinėmis nuotraukomis, žemėlapiais ir tekstais lietuvių kalba nušviečia Latvijos 90 metų kelią nuo 1918-ųjų lapkričio 18 dienos, kai buvo paskelbta valstybės nepriklausomybė.

Latvių ir Latvijos vardas kilo iš toje teritorijoje gyvenusios genties latgalių vardo. Latvių kalba kartu su lietuvių kalba priklauso indoeuropiečių kalbų šeimai ir šiuo metu kartu su latviais esame vieninteliai išlikę baltai. Tačiau baltų identitetą vienija ne tik kalbos panašumas. Pasak Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorės B. Kulnytės, Latvijos nacionalinio istorijos muziejus ir Lietuvos nacionalinio muziejaus jau 4 metus vykdo bendrą projektą „Baltai”. Šis įdomus projektas bus užbaigtas paroda „Kuršiai”, kuri bus Vilniuje atidaryta Latvijos Nepriklausomybės dieną – lapkričio 18-tą. Tą dieną Lietuvos nacionaliniame muziejuje įvyks ir iškilmingas priėmimas.

Pasak abiejų istorijos muziejų vadovų, rengiant parodas apie baltų gentis atliktas ir didžiulis mokslinis darbas, ypač daug padirbėjo istorikai archeologai. Muziejai numato rengti bendras parodas baltų archeologijos ir etnokultūros tematika ir užsienio šalyse. Planuojama surengti parodą apie baltus ir garsiajame Britų muziejuje Londone. Latvijos nepriklausomybės dienos renginiai taip pat vyks Šventojoje, Akmenėje ir Klaipeidos universitete.

Parodoje „Latvija: žemė, valstybė, žmonės”. Vytauto Žeimanto nuotr.

pakrantę. Nuo tada tai lyvių kultūros ir istorijos saugoma teritorija. 1991 m. kovo 19 d. lyviai šalia latvių pripažinti kaip Latvijos autochtonai ir remiami valstybiniu lygiu kultivuoti savo kalbą ir kultūrą.

Administraciškai Latvija skirstoma į 26 rajonus ir 7 miestus. Sostinė ir didžiausias miestas Ryga (Rīga) turi 729,250 gyventojų. Kiti miestai: Daugpilis (Daugavpils) – 109,421, Liepoja (Liepāja) – 86,011, Jelgava – 65,996, Jūrmala – 55,571, Ventspilis (Ventspils) – 43,993, Rēzeknė – 36,598, Valmiera – 27,515, Jekabpilis (Jekabpils) – 26,956, Uogrė (Ogre) – 26,170, Salaspilis (Salaspils) – 20,987, Tukumas (Tukums) – 19,722 ir Cēsysis (Cēsis) – 18,715.

Dabartinė Latvijos teritorija, pasibaigus XIII a. šiaurės baltų kovoms su vokiečiais, pateko į penkių feodalinių valstybių, sudariusių Livonijos konfederaciją, sudėtį. Vėliau čia didelę įtaką turėjo Lietuva. XVI a. viduryje (1561 m.) Latvijos Vidžemė ir Latgala buvo prijungtos prie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, o etnografinis Kuršas, Žiemgala ir Sēla sujungti į Kuršo kunigaikštystę (sostinė Mintauja, dabartinė Jelgava), kuri buvo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (nuo 1569 m. – Abiejų

pavo SSRS. Išskyrus trumpą Vokietijos okupacijos periodą Antrojo pasaulinio karo metu, Latvija buvo sovietinė respublika iki sovietų valstybės reformų, kurios pagimdė Latvijos nepriklausomybės judėjimą, pradžios. 2003 m. rugšėjo 20 d. referendume latviai balsavo už stojimą į Europos Sąjungą. 2004 m. kovo 29 d. Latvija tapo NATO nare, o 2004 m. gegužės 1 d. – Europos Sąjungos nare.

Parlamentinė demokratija

Dabar Latvijoje yra parlamentinė demokratija. 100 vienu rūmų parlamento (Seimo) narių renkami visuotiniuose rinkimuose 3 metams remiantis proporcinėmis rinkimų sistema. Prezidentą renka parlamentas paprasta balsų dauguma slaptu balsavimu ketveriems metams. Prezidento mandatas gali būti atnaujintas vieną kartą. Prezidentas skiria premjerą, kuris formuoja ministrų kabinetą.

Latvijos pereinamoji ekonomika atsigavo po 1998 metų Rusijos finansinės krizės dėl griežtos biudžeto politikos ir tolygaus Latvijos eksporto krypties pakeitimo į Vakarų Europos šalis, šitaip mažinant ekonominę priklausomybę nuo Rusijos. Didžioji

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujesniame name.
Tel. 708-656-6599

Lietuva kaleidoskope

Indrė Tijūnėlienė

Nr. 4

Ona Beleckienė buvo giedrininkė. Ji širdyje nešiojo Marijos Pečauskaitės žodžius: „Niekados neužmirškime, kad įmesdami į pasaulio išdą nors mažiausią gėrio dalelę, mes jau geriname pasaulį.“ Studenčių bendrabutyje Kaune (bendrabučio globėja buvo M. Šalkauskienė) Ona drabužių spintoje rado studentišką ateitininkų kepuraitę. Ji tą kepuraitę užsidėjo ir taip tapo ateitininke. Bendrabutyje susirinkusios diskutavo, kad reiktų moterims atsiskirti nuo bendros Ateitininkų draugovės, kad galėtų atsidėti moterų iškilnais veiklai. Buvo pasirinktas „Giedros“ vardas ir šūkis „Į kalnus, į viršūnes!“ Tas papildė ateitininkų šūkį „Viską atnaujinti Kristuje!“ Ji apibūdina giedrininkes kaip jungtį „gerų, jaunų širdžių“. Jos turėjo norą dirbti kokioje nors visuomeninio darbo srityje – švietimo, auklėjimo, socialinės globos sferose, spaudos darbuose. Taip 1927 metais įsikūrė Korp! Giedra.

Ką Beleckienė gavo iš „Giedros“? „Aš iš jos ėmiau dvasinių turtų... 'Giedros' eilėse buvo mano dvasinis brendimas, asmens charakterio formavimasis, pasaulėžiūros nusistovėjimas... kaip aš orientuojuosi į žmogiškas vertybes... kaupti gėrį, šalinti blogį...“ Krašto okupacijos tragedija užgniaužė idealisčių galimybes, kilnius siekius...

„Tito Masiulio“ mokyklos direktorius įteikė diplomą ir padėką JAV veikiančiam Lietuvos vaikų globos būreliui „Saulutė“ už pagalbą varginai gyvenantiems Lietuvos vaikams per Vitaliją Miklyčienę.

Kaune, Nepriklausomos Lietuvos dvasią bylojančioje suremontuotoje Karininkų Ramovėje vyko birželio trėmimų minėjimas, į kurį mane pakvietė Vyčio kryžiaus kavalieriaus ordinu apdovanota Ramovės „širdis“ Aleksandras Vytautas Dagys. Minėjime dalyvavo buvę tremtiniai, jų vaikai, giminės, tarp jų ir J. Urbšio dukterėčia. Apsilankė LR Seimo narys Algimantas Dumčius ir Vincė Vaidutė Margevičienė, kuri jaudinančiai teigė, jog išleistoje „kančių“ knygoje yra nemažai dezinformacijos.

Karinių Ramovėje Kaune.

Indrė Tijūnėlienės nuotr.

Kalbėjo antikomunistinio kongreso organizavimo pirmininkas Vitas Miliauskas ir jaunas Kauno meras Andrius Kupčinskas. Didelį įspūdį paliko spaudos bendradarbis Vilius Bražėnas, skatindamas nepasiduoti negatyvizmui, kelti optimizmą, veiklumą. Jis pabrėžė, kad jei gauni atsakymą „Negalima padaryti“, reikia klausti – „Ar bandei?“

Liepos 4-tą, JAV nepriklausomybės diena, svečiai buvo pakviesti į JAV ambasados kiemėlį, o vakare JAV Prekybos rūmai kvietė į pobūvį Verkių rūmų parke, kur vaišės sudarė tradiciniai amerikietiški patiekalai.

Per Lietuvos Valstybės šventę liepos 6 dieną Prezidentūroje buvo apdovanojamos Lietuvai nusipelnę asmenybės. Tarp jų buvo partizano Juozo Lukšos-Daumanto našlė Nijolė Bražėnaitė-Paronetto, dail. Kazys Varnelis, muz. Ona Narbutienė, režisierius Jonas Vaitkus bei dail. Antanas Kmieliauskas.

Atėjusi į Prezidentūros aikštę užklausu eiga tvarkančios moters, kur galėčiau stovėti ir stebėti iškilmes. Mano nustebeimui, ji mane pažino. Tai buvo Salvinija Tauginaitienė. Prieš daug metų ji šoko su ansambliu „Lietuva“, kuris buvo atskridęs į Čikagą. Baigiant pasirodymą Oak Brook „Drury Lane“ teatre, Salvinija koja trenkė į plytą užkulisuose, lūžo pirštas. Kai ansambličiai lankėsi parduotuvėse, mums teko su Salvinija bendrauti atskirai. Ji to nepamiršo, yra dėkinga ir pagalbą suteikusiam dr. Petriui Kisieliui, o kai ansamblis koncertavo Danijoje, Salvinija mums atsiuntė dėžutę, kuri iki šiol puošia mūsų miegamojo komodelę.

S. Daukanto aikštėje iškilmingai žygiavo kariai, grojo orkestras, sveikino V. Muntianas ir LR prezidentas Valdas Adamkus. Adamkus sakė: „Kada daugiau, jei ne šiandien, turime patys sau ir kitiems parodyti, kad sugebame didžiulius savo valstybę ir savo žmonėmis?“ Didžiulius galima, kad atkūrė nepriklausomą Lietuvą, sutvirtinome valstybės institucijas ir grįžome į tarptautinę demokratinių valstybių bendruomenę.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
 Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
 55 E. Washington, Suite 2401,
 Chicago, IL
 Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
 9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
 Tel. (708) 598-8101
 Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
 219 N. Hammes Avenue
 Joliet, IL 60435
 Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
 VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
 Kalbame lietuviškai
 6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
 Chicago, IL 60638
 Tel. 773-229-9965
 Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
 KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
 7722 S. Kedzie Ave.
 Chicago, IL 60652
 Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS
 TEL. 773-585-9500

Įdomybės

Parengė **Eugenius Gerulis**

Ecclesia EST seper reformanda

Prof. V. Stanka buvo džiaugsmo filosofas. Jis buvo Pabaltijo universiteto prezidentas ir lietuvių rektorius. Savo moksliniais darbais jis reikėsi lietuvių, rusų, vokiečių ir anglų kalbomis. Krikščionybės esmę jis matė Kristaus kalno pamoksle (Mt. 5:3). Jis manė, kad šviesiausias istorijos laikmetis buvo šeštasis amžius prieš Kristų, kad anuomet gyveno Pitagoras, Buda, Konfucijus, Zaratustra. Esą Kristus mus ragino džiaugtis ir linksmintis. Apaštalas Povilas irgi ragino visuomet džiaugtis. Panašiai skelbė ir graikų filosofija nuo Pitagoro iki Epikūro. Stanka ypač gerbė Indijos galingą valdovą, gilų filosofą, pirmąjį kosmopolitinės tikybos skelbėją Asoką (272–231 m. pr. Kr.). Būdamas džiaugsmo filosofas, jis apžvelgė fizinį ir dvasinį žmogų. Jis teigė, kad džiaugsmas išjudina

gyvesnę kraujo cirkuliaciją, o tai daro žmogų fiziškai bei dvasiškai veiklesnį.

Nietzsche sakė, kad „nuo to laiko, kai žmonija atsirado, žmogus džiaugėsi per mažai; tai yra mūsų pirminė nuodėmė“. Spinoza teigė: „Džiaugsmas – tai žmogaus perėjimas iš žemesnio į aukštesnę tobulumą.“ Naujosios filosofijos kūrėjas Descartes tvirtino, kad „vidinis džiaugsmas turi galią priversti likimą būti palankesniu.“

Džiaugsmas yra gilus altruizmo šaltinis, nes jis suteikia kitiems malonumą. Džiaugsmas yra galingas civilizacijos veiksnys!

Kaip matome, džiaugsmo reikšmė yra plati, bet mūsų dienomis ir mokslas, ir Bažnyčia džiaugsmą beveik visiškai ignoruoja.

Apie smūtkelį

Iš kur ir kada į Lietuvą buvo atvežtas smūtkelis?

Smūtkelis į Lietuvą buvo atvežtas iš Lenkijos, todėl anuomet jis turėjo lenkišką pavadinimą: smūtkelis. Tai buvo XVI ar XVII amžiuje.

Lenkų žodis „smutnij“ reiškia liūdnas arba nuliūdėlis. Vėliau susipratome šį lenkišką žodį sulietuvinti, taip gavosi naujas žodis „Rūpintojėlis“.

Lenkijos ponas ir klebonas, perleisdamas Lietuvai smūtkelį, džiaugėsi, nes žinojo, kad jų slegiamos provincijos muzikas smūtkelyje neris jokie įkvėpimo pasipriešinti.

Smūtkelį mėgo ir okupantas caras, nes jis žinojo, jog pavergtas lietuvis baudžiauninkas, matydamas net savo Viešpatį, skęstantį neviltyje ir pesimizme, neris jokie vilties.

Panašiai galvojo ir okupantai rusai – sovietai. Jiems ši statula buvo tik „nuvargęs valstietis“ (Maž. Liet. Tar. Enc. 3:120, Vilnius, 1971).

Šią statulėlę Lietuvoje matome pakabintą ant medžio miške, laukų pakelėse, sodybose. Kadangi ši statulėlė „nėra gryna mūsų krikščioniš-

kojo tikėjimo išraiška“, todėl jos „beveik nematome bažnyčiose“ – taip rašo Antanas Mažiulis (g. 1914 m.) (Liet. Enc. 26:133-134, Boston, 1961.)

Šios enciklopedijos 26-ame tome rašoma: „1937 m. Paryžiaus pasaulinėje parodoje Lietuvos salės viduryje buvo pastatyta didžiulė Rūpintojėlio pusnuogė statula, drožta M. Mikėno. Prancūzai, šią medinę statulą pamatę, klausė: 'Ką ši baidyklė simbolizuoja? Ar ji sėdi ant tualetinio puodo ir stena, nes gal viduriai kieti?'“

Kai prancūzams buvo paaiškinta, kad tai ne baidyklė, o mūsų Viešpats Kristus, tada jie nustebo: kaip mes drįstame savo Viešpatį vaizduoti tokioje gėdingoje padėtyje?

Tokiu nekrikščionišku lietuvių Rūpintojėliu stebėjosi net pats popiežius Pijus XI (1857–1939). Šis italas išpopiežiavo 17 metų: nuo 1922 iki 1939 m. Jis lankėsi Vilniuje ir Kaune 1920.01.31, o 1920.03.16–20 vėl Vilniuje ir Kaišiadoryse.

Baigiant, kyla klausimas: kiek ilgai šią smūtkelio pesimizmo kulto versiją pakėsime: pabuskime! (Iškaltant ir klebonus).

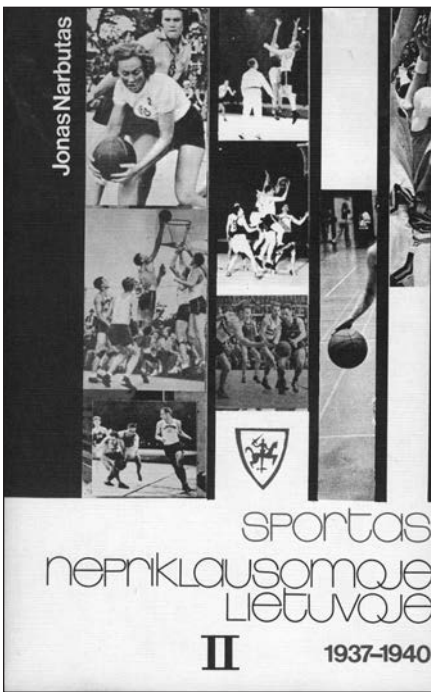
Apsilankykite internetinėje „Draugo“ svetainėje
www.draugas.org

Lietuva – Europos nugalėtoja

PETRAS PETRUTIS

Grįžtant mintimis į prabėgusias dienas, galima sakyti, kad Latvija noromis – nenoromis prisidėjo prie Lietuvos pergalės 1937 m. II Europos krepšinio pirmenybėse.

Iki Europos pirmenybių likus septynioms savaitėms Latvijos spauda, ypatingai savaitraštis „Sporto pasaule“ rašė ilgiausius straipsnius apie artėjančias krepšinio pirmenybes. 1937 m. kovo mėnesį „Sporto pasaule“ išspausdino dviejų puslapių straipsnį, kuriame buvo plačiai išanalizuota pirmenybėse dalyvausiančių krepšinio komandų pajėgumas. Į pačią pirmąją vietą buvo įrašyta Latvija. Toliau – Estija, Lenkija, Italija... Silpniausioje grupėje figūravo Turkija, Egiptas ir paskutinėje vietoje – Lietuva.

Knygos „Sportas nepriklausomoje Lietuvoje“ II tomo viršelis.

Krepšininkas Leonas Baltrūnas (gimęs Latvijoje) perskaitęs šį straipsnį apstulbo, ir kaip lietuvis, pasijuto įžeistas. Jis nedelsdamas išvertė latvių savaitraščio straipsnį į lietuvių kalbą ir originalą bei vertimą pristatė į Kūno kultūros rūmų raštinę. Balt-

rūnas siūlė šį straipsnį paskelbti per radiją ir spausdinti „Lietuvių aide“.

Vienam Kūno kultūros rūmų pareigūnui (sporto instruktoriui) šovė mintis parašyti straipsnį ir jo vertimą pristatyti Rūmų direktoriui Vytautui Augustauskui. Gal jis jį perskaitęs pasijus taip pat įžeistas, o tuo pačiu dar kartą pasiūlys iškviesti iš JAV porą gerų lietuvių krepšininkų. Šiam sumanymui skersai kelio stoji anksčiau patirtas direktoriaus išpėjimas nesikišti ne į savo reikalus. (Mat anksčiau direktorius pasakė, jeigu jis dar kartą mėgins kištis ne į savo reikalus, bus pašalintas iš darbo). Kadangi laikas buvo labai brangus, delsiti nebuvo galima. Ilgai negalvojęnt buvo pasibelsta į direktoriaus kabineto duris. Įėjęs į kabinetą ir prisiartinęs prie direktoriaus V. Augustausko stalo sporto instruktorius padėjo prieš jį latvių savaitraštį su vertimu ir pasakė: „Pone direktoriau, kaip ilgai leisime latviams mus taip įžeidinėti?“

V. Augustauskas, skaitydamas straipsnio vertimą, ėmė rausti, o baigęs skaityti trenkė kumščiu į stalą ir klaustelėjo, ar užtektų dviejų Amerikos lietuvių krepšininkų? Jam buvo atsakyta: „Mums trūksta tik centro ir vieno gero gynėjo.“

Bematant buvo išsiųsta telegrama į Ameriką, prašant nedelsiant atsiųsti du geriausius lietuvių krepšininkus, o jų kelionės išlaidoms padengti buvo išsiųsta atitinkama pinigų suma.

Taigi, galima sakyti, kad atkaklaus asmens dėka ir rūmų direktoriaus kumščio trenksmu buvo išspręsta Lietuvos krepšinio rinktinės slėgusi problema.

Ilgai netrukus, pirmuoju pasitakiusiu laivu, atvyko Kriaučiūnas ir Talzūnas. Juos maloniai sutiko Lietuvos krepšininkai, o ypač jų atvykimu džiaugėsi Amerikos lietuvis Žukas, anksčiau atvykęs į Lietuvą ir išjungęs į Lietuvos krepšininkų eiles.

Sakoma, kad reikiamu metu reikalingas reikiamas žmogus. Taip atsitiko ir Lietuvoje. Žinia, panašių atvejų anksčiau ir vėliau būta mūsų Lietuvoje. Tokie ir panašūs atvejai

Pagrindinis Lietuvos valstybės krepšinio rinktinės penketukas, pasirošęs II Europos krepšinio pirmenybėms Rygoje. Iš kairės: Jonas Žukas, Feliksas Talzūnas, Feliksas Kriaučiūnas, Zenonas Puzinauskas ir Leonas Baltrūnas.

Nuotr. iš knygos „Sportas nepriklausomoje Lietuvoje“

pasitaiko ir plačiame pasaulyje.

1937 m. balandžio 30 d. Lietuvos krepšinio rinktinė traukiniu išvyko į Rygą. Pirmose rungtynėse Lietuva pateikė pirmą didesnę staigmeną – didvyriškoje kovoje įveikusi Italiją 22:20 (15:9). Vėliau Lietuva nugalėjo Estiją 20:15 (16:10), Egiptą 21:7 (8:3) ir Lenkiją 32:25 (18:18).

Lemiamose rungtynėse prieš Italiją buvo laimėta 24:23 (11:9) santykiu. Tokiu būdu Lietuvai teko Europos krepšinio laimėtojų vardas. Ir šiuo atveju, gink Dieve, negalima įterpti lotyniškų žodžių „Veni, Vidi, Vici“. Lietuvos krepšinio rinktinės pasiekta pergalė buvo ryžto ir darnos pasekmė.

Kai kam gali kilti klausimas, o kas gi tas sporto instruktorius, kuris, nepaisydamas gresiančių nemalonumų, išdrįso reikiamu metu „spustelėti“ savo viršininką ir tokiu būdu teigiamai išspręsti prestižinio pobūdžio klausimą.

To žmogaus vardas Jonas, pavadė Narbutas. Jis, turimomis žiniomis, gimė 1906 m. spalio 13 d. Užpaliuose, Utenos apskrityje. Gimnaziją baigęs Kaune, įstojo į Karo mokyklą, kurią baigė jaun. leitenanto laipsniu.

Vėliau dar lankė ir baigė Lietuvos aeroklubo lakūnų mokyklą civilinio lakūno laipsniu ir buvo pakviestas dirbti į Kūno kultūros rūmus sporto instruktoriumi. Buvo aktyvus sportinės spaudos ir radijo darbuotojas. Artėjant okupacijai, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, o vėliau persikėlė į Kanadą. Gyveno Montrealyje. Jis sunkiomis sąlygomis surinko reikiamą medžiagą ir 1978 m. išleido dar reikšmingas knygas, pavadintas „Sportas nepriklausomoje Lietuvoje“. I knygos tome – 432 puslapiai. Antrajame – 445 puslapiai. Abi knygos gausiai iliustruotos retai užtinkančiomis fotonuotraukomis. Kalbą taisė Anupras Tamulynas. Viršelį Romualdo Bukausko. Spaudė Čikagoje veikusi Mykolo Morkūno spaustuvė. Jonas Narbutas mirė 1979 m. Montrealyje, Kanadoje.

Regis, kad knygos „Sportas nepriklausomoje Lietuvoje“ išspauduotos. Šio rašinio paruošimui naudotasi Lituanistikos tyrimo ir studijų centre saugojamu dvitomiu. Šiomet sukanaka 30 metų nuo šių dviejų knygų pasirodymo.

Bus daugiau.

Lietuviams.com lankytojų skaičius per antrus metus ūgtelėjo daugiau nei 40,000

Spalio 30 dieną, tinklalapiui lietuviams.com sukanka dveji. Kadangi „Draugas“ bendradarbiauja su šiuo tinklalapiu, o ir mūsų skaitytojai tikriausiai jį skaito, norime Jums pateikti mažą šio tinklalapio veiklos ataskaitą. Darbuotojai pameina, kad pernai dėkojo tiems, kurie nors kartais užsuka į mūsų portalą, tiems, kurie dalijosi savo naujienomis su jais, tiems, kurie palaikė juos pirmaisiais metais (geru žodžiu, užsakydami reklamą, skirdami pinigėlius) ar kritikavo. Šiomet tų, kurie nori ištarti „ačiū“ jau yra daug daugiau.

Per pirmuosius gyvavimo metus www.lietuviams.com apsilankė 72, 473 vartojai iš atskiro kompiuterio. Jei kompiuteriai sujungti į vieną tinklą (pvz., universiteto kompiuterių klasėje), jie skaičiuojami kaip vienas

lankytojas, jei jų visų adresas tas pats. Jei vienu kompiuteriu naudojasi daugiau nei vienas žmogus, vis tiek skaičiuojama, kad apsilankė tik vienas lankytojas). Antraisiais metais lankytojų skaičius ūgtelėjo iki 113, 250, kitaip sakant padidėjo 40,777. Viso tinklalapis per dvejus metus sulaukė 185,723 lankytojų.

Daugiausia skaitytojų per dvejus veiklos metus sulaukta iš Lietuvos – 25,619 (palyginimui per pirmus metus – 12,250), JAV – 12,051 (5,714), Jungtinės Karalystės – 6,972 (3,149), Kanados – 3,803 (780) ir t.t., Tiesa, didžiausią grupę lankytojų sudarė tie, pagal, kurių adresą nepavyksta nustatyti iš kokios jie yra šalies, tokių per tuos pora metų turėta net 117,501 (palyginimui pirmaisiais metais – 40,952).

Kaip ir pirmaisiais tinklalapio gyvavimo metais, taip ir per visus dvejus metus nemažai lankytojų turėjome ir iš senosios lietuvių emigracijos kraštų tokių kaip Argentina 492 (palyginimui pirmaisiais metais – 259) arba iš tokių gan netikėtų valstybių kaip Kinija – 504 (257).

Šiomet atidarytas naujas dieno-raštis. Jo autorė Evelina kaip tik dabar gyvena lagaminine nuotaika, mat iš Kopenhagos keliasi į Amsterdamą, tad bendradarbiai linki jai sėkmės.

Per antruosius mūsų gyvavimo metukus susikūrė net keturios naujos lietuvių bendruomenės (Naujosios Zelandijos, Islandijos, Liuksemburgo ir Portugalijos), dar viena irgi žada netrukus oficialiai užsiregistruoti (Egipto). Redakcija palaiko prade-

dančiuosius, nes žino, kad naujokams ne visada būna lengva.

Kokias naujienas daugiausia skaitė www.lietuviams.com lankytojai? Skaitytojų dėmesiui pateikiame 3 naujienų rašinių, kuriuos daugiausia skaitė skaitytojai, pavadinimus: „Su poezija – į šviesesnę ateitį“ (6,188); „Serialo ‘Bjaurūsiai ančiukas’ aktorė Nelly Uvarova gimė Lietuvoje“ (3,678) ir „Lietuvos Valstybės atkūrimo diena minima visame pasaulyje“ (3,371). Iš ne naujienų tekstų skaitomiausias per dvejus metus buvo Tradicijų skyrelio pasakojimas apie Kūčių papročius (9,025). Tačiau antraisiais metais Kūčios liko tik antrąje vietoje, jas aplenkė to paties skyrelio tekstas apie Žolinę (7,620).

Pagal lietuviams.com paruošė **Laima Apanavičienė**

„Draugo“ šimtmečio proga rengiamas istorinis leidinys apie dienraščio gyvavimą per visą šimtmetį. Leidinys bus gausiai iliustruotas dienraščio gyvenimo įvykiais. Leidinį galima užsiprenumeruoti iš anksto, atsiunčiant 35 dol. Vėliau leidinys bus brangesnis. Čekį rašyti „Draugas“ ir siųsti administracijai adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, pažymėti leidinio prenumerata ar auka knygai. Visų aukotojų pavardės bus įrašytos knygoje.

Įvairenybės

Geriausios Seimo rinkimų
laikotarpio citatos

Delfi.lt projekto „Balsuok2008“, skirto šių metų spalį vyksiems rinkimams į Seimą, skaitytojai beveik tris mėnesius stebėjo ir patys komentavo kandidatų į Seimo narius valstybės valdymo vizijas, įvardijamas Lietuvos bėdas, požiūrį į pilietiškumą. Pasibaigus Antrajam Seimo rinkimų turui Jūsų dėmesiui siūlome keletą geriausių rinkiminio laikotarpio pasisakymų, kurie sulaukė daugiausiai projekto „Balsuok2008“ skaitytojų komentarų.

1. Dainininkas **Andrius Mamonovas**, 2008 rugpjūčio mėn. 9 d.

Žmonės turi nuomonę apie tai, ko nematė, o kai pamato, jos nebeturi. Man tai yra baisiausias dalykas.

2. Prof. **Vytautas Landsbergis**, TS-LKD partijos garbės pirmininkas, 2008 rugpjūčio mėn. 21 d.

Kas abejoja – tas galvoja. Todėl galvojantiems paleistas šūkis: kam tau galvoti, nebalsuok nė už vieną! Kad ir kaip būtų keista, ši patogų negalvojimą jau skelbia net gana žinomi, populiarūs žmonės, užsikrėtę sena radžviliada ar šiaip dėl ko nors užtemus protui (arkivyskupo S. Tamkevičiaus viešas posakis).

3. Delfi.lt **skaitytojas**, 2008 rugsėjo mėn. 11 d.

Siūlau unikaliai drastišką priemonę. Paskelbti rinkimus į Seimą laisvanoriškais pagrindais – mokant tik minimalią algą. Jei toks Seimas sugėbės prikelti tautą ir ekonomiką

iš krizės, išmokėti dideles algas po kadencijos.

4. Apžvalgininkė, ekonomistė **Aušra Maldeikienė**, 2008 rugsėjo mėn. 12 d.

Kreipiuosi į tuos iš Seimo pretendentų be specialių žinių, kurie dar turite sąžinės ir proto likučius. Atsakykite kvailos idėjos bandyti išmokti tai, kas jums neduota.

5. Apžvalgininkas **Artūras Račas**, 2008 spalio mėn. 16 d.

Neįsivaizduoju A. Valinsko, sprendžiančio, kiek šalyje turėtų būti notarų ar kokia turėtų būti Lietuvos policijos struktūra. Nors pats Arūnas skambiai pareiškė, kad būtent Teisingumo ir Vidaus reikalų ministerijos yra tos, kuria Tautos prisikėlimo partija „jama“.

6. Filosofė **Nida Vasiliauskaitė**, 2008 spalio mėn. 23 d.

Partijos viena per kitą rodo lojalumą, manydamos kažkodėl, kad krikščionybė – masalas, paskui kurį, vos pamojavus, nuseks minios (kad ir kas mojuotų). Ir džiūgauja, kai lojalumo varžybose pavyksta pritūpti žemiau už kitas, nes atlygis didelis, atlygis – galimybė atgręžti į save Dievo pirštą sekmadieniniuose pamoksluose ir priešrinkiminiuose vyskupų laiškuose („Broliai ir seserys krikščionys, iš tiesų sakau jums – neturėkite kitų pasirinkimų, tik konservatorius!“).

Delfi.lt

Šiltesnės rankos, „šiltesnės“ mintys

Nagrinėjant žmonių tarpusavio santykius gal vertėtų į rankas paimti šilto arbatos puodelį užuot mėgavusis bokalu ledinio alaus, bent jau taip teigiama Yale University (JAV) mokslininkų atliktame tyrime, rašoma interneto puslapyje tiede.fi

Mokslininkai teigia pastebėję, kad žmonės, kurie rankose bent porą minučių laikė karštos kavos puodelį, apie kitus asmenis mąstė kur kas

„šilčiau“, nei tie, kurie mėgavosi šalta kava. Gerdami šiltą gėrimą daugelis mieliau galvojo apie dovanų įsigijimą ne sau, bet artimiesiems.

Kai kurių mokslininkų teigimu, buvo pastebėta, kad ta pati smegenų sritis lemia tiek fizinį, tiek psichologinį šilumos suvokimą.

Iš suomių kalbos vertė
Aušra Kupinaitė
Bernardinai.lt

Rygoje bažnyčios šventoriuje rasti
43 Sovietų Sąjungos karių palaikai

Rygos Torniakalnio evangelikų liuteronų bažnyčios šventoriuje, kuriame pastatytas paminklas per Antrąjį pasaulinį karą žuvusiems vokiečių kariams, rasti 43 Sovietų Sąjungos karių palaikai, spalio 25 d. pranešė dienraštis „Latvijas Avīze“.

„Tikėtina, kad vietos gyventojai, kurie pro rūšių langus matė, kaip vokiečiai kasė duobes ir laidojo juose sovietų karius, nusprendė, kad čia laidojami jų (vokiečių) žuvę draugai“, – sakė Karių kapų komiteto paieškos grupės vadovas Talis Ešmit. Pasak jo, šventoriuje palaidoti 1941 metų birželio pabaigoje arba liepos pradžioje žuvę Raudonosios armijos 12-ojo tankų korpuso kariai. Prasiėdėjus vokiečių puolimui korpusas buvo padalytas į tris dalinius ir permestas į Lietuvą, tačiau viena jo dalis grįžo į Rygą.

„Jie grįžo tuo metu, kai įsiveržė viena nacistinės armijos divizija. Tuo metu su Rygos tiltus laikė užėmusi sovietinė armija, o trečiąjį – Vokietijos kariai. Sovietų tankų korpuso da-

linys turėjo neleisti atiduoti dviejų tiltams naciams. Sovietų kariai gynė tiltą 48 valandas. Sovietų 8-oji armija atsitraukė į Vidzemę ir Rusiją, o tankistai žuvo Rygoje, Vienybės gatvėje“, – aiškino T. Ešmit.

Tyrėjai prie dviejų palaikų rado kapsules su asmeniniais duomenimis. Paaiškėjo, jog vienas iš žuvusiųjų yra tankų korpuso vadas, kilęs iš Kursko srities, o kitas karys – iš Tbilisio priemiesčio.

Pasak T. Eišmit, tankisto iš Kursko srities našlė ir duktė gyvos, o apie Gruzijos kario likimą jo giminaičiai paskutinį kartą Sovietų Sąjungos archyvuose teiravosi praėjo amžiaus 8-ame dešimtmetyje.

Spalį ieškotojai Bauskės apskritis Vecumniekų valsčiuje rado 22 Vokietijos karių palaikus, o dauguma jų buvo su metaliniais atpažinimo žetonais. Nustačius palaidotųjų tapatybes palaikai tikriausiai bus perlaidoti Beberbekių vokiečių karių kapinėse.

BNS

Pranešame, kad po neilgo buvimo ligoninėje ir slaugos namuose, 2008 m. spalio 15 d. iškeliavo Amžinybėn

A † A

JANINA BANIUKAITYTĖ

Gimė Lietuvoje, Kėdainių apylinkėje. Amerikoje išgyveno 59 metus. Gyveno Hickory Hills, IL.

Velionė palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Laidotuvės buvo privačios.

Nuliūdę giminės

A † A

JUOZUI PETKŪNUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmonai DANAI, dukroms DANUTEI ir VIRGINIJAI bei kitiems giminėms.

Liūdime kartu su jumis

Sofija Cibas ir vaikai

Mielam draugui ir bendradarbiui

A † A

JUOZUI PETKŪNUI

amžinybėn iškeliavus, žmoną DANĄ, dukras VIRGINIJĄ su šeima ir DANUTĘ PETKŪNAITĘ bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės netekties skausmu.

*Eugenijus ir Rūta Čelkiai
Juozas ir Aldona Šulaičiai
Pranas ir Danguolė Kavaliauskai
Vytautas ir Stefa Prielgauskai*

DEŠIMT METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A

**Dr. ALBINA
PUNDYTĖ
PRUNSKIENĖ**

Mirė 1998 m. lapkričio 7 d.

Jau praėjo 10 metų, kai Dievas pasišaukė iš mūsų tarpo mūsų brangią mamą, močiutę ir promočiutę.

Šv. Mišios už jos sielą bus atnašaujamos sekmadienį, lapkričio 2 d., 9 val. ryto, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte. Prašome prisiminti ją savo maldose.

Nuliūdę: dukros dr. Teresė Kazlauskienė, Marija Prunskis, sūnus dr. Jonas Prunskis su šeimomis

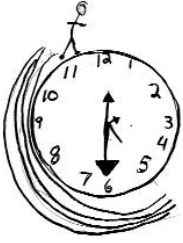
JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS**PAGUODOS TEL. 1-866-438-7400**Konfidencialumas
garantuojamas

**Skambinkite nemokamai
kiekvieną ketvirtadienį,
nuo 6 val. v. iki 9 val. v. (Čikagos laiku)**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Lapkričio 1 d., šeštadienį, 7 val.** v. Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Park – Vėlinių vakaras-koncertas. Programoje: dalyvaus: kun. Jaunius Kelpšas, Jūratė ir Rimantas Grabliauskai, Daiva, Eimontas ir Virgijus Švabai, Jeronimas Vitavičius, Nerijus Gležeckas, Dalia Sokienė, Evaldas Girdžiūnas.

◆**Skaitytojams** primename, kad naktį iš šeštadienio į sekmadienį lakrodrodyklės reikia pasukti vieną valandą atgal.

◆**Visus nuoširdžiai kviečiame** į kasmetinę madų parodą Rudens simfonija – praeitis ir ateitis”, kuri įvyks sekmadienį, lapkričio 9 d., 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje (14911 127th St., Lemont, IL). Bilietus užsisakyti iki lapkričio 5 d. Skambinti **Dainai, tel. 630-852-3204** arba **Žibutei tel. 630-257-0153**.

◆**Lietuvių prekybos rūmai** (Lithuanian Chamber of Commerce) kviečia į investavimo patarėjo Šarūno Griganavičiaus paskaitą „Kaip akcijų rinkoje uždirbti milijoną?“ Po paskaitos – diskusijos. Paskaita vyks lapkričio 5 d. 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Tel. pasiteiravimui 773-582-6500.

◆**Lietuvių rašytojų draugijos** (LRD) literatūrinė popietė įvyks š. m. lapkričio 23 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

Bus paminėti šiais metais amžinai išskelbė LRD rašytojai, įvyks knygos „Trys iš Pajūralio” sutiktuvas, naujos poezijos skaitiniai, meninė dalis.

◆**Jaunimo centro tradicinė vakarienių vyks** gruodžio 17 d., sekmadienį, didžiojoje salėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. 2 val. p. p. Jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios, giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, akompanuos muzikas Manigirdas Motekaitis. 3 val. p. p. salėje po oficialios dalies, kunigas Lionginas Virbalas, SJ, rodys skaidres apie ilgametę Jėzuitų veiklą. Meninės programos atlikėja solistė Dalia Lieutvinkienė, akompaniatorius M. Motekaitis. Vyks loterija. Stalus ir pavienes vietas galite užsisakyti telefonu: 708-447-4501 (Milda Šatienė) ir telefonu: 708-636-6837 (Anelė Pocienė). Maloniai kviečiame dalyvauti lietuvių visuomenę.

◆**Grožinės literatūros konkursui**, kurį paskelbė Amerikos lietuvių Tautinė sąjunga Lietuvos tūkstantmečio jubiliejaus proga, paskutinė kūrinių išsiuntimo oro pašto data – 2009 m. birželio 30 d. Rašytojus prašome kūrinius siųsti anksčiau adresu: ALTS konkursas, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629, USA. Konkursui siunčiamas kūrinys turi būti ne mažiau 200 puslapių, parašytas spausdinimo mašinėle arba kompiuteriu, pasirašytas slapyvardžiu. Slapyvardis turi būti užrašytas ant atskiro užklijuoto voko, į kurį reikia įdėti savo kortelę su vardu, pavarde, adresu, telefonu ir fakso numeriu. Tik laimėjusio rašytojo vokas bus atidarytas.

XIV PASAULIO LIETUVIŲ MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMUI ARTĖJANT

(Išėivijos lietuvių studentų stažuotės programa)

Tai viena XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo sesijų, kuri gali būti ypač reikšminga ir įdomi Amerikos lietuvių jaunimui. Sesijai vadovaus Birutė Bublėnė.

Išėivijos lietuvių studentų stažuotės Lietuvoje vyksta jau ketveri metai. Stažuotės programos nusako ir pagrindinius šio užmojo tikslus: suteikti studentams progą gilintis savo studijose, praktiškai pritaikant savo mokslus įvairioms darbo sritims; suteikti progą studentams patobulinti savo lietuvių kalbą; suteikti galimybę pajusti vietinių lietuvių rūpesčius, patirti jų kasdienybės tikrovę; galimybę bendrauti su vietiniu jaunimu ir pajauti jo gyvenimo ritmą; suteikti progą dalyvauti lietuviškame gyvenime; suteikti galimybę susipažinti su savo pasirinktų studijų srities specialistais ir užmegzti su jais glaudžius ryšius, jeigu ateityje norėtų dirbti Lietuvoje arba iš užsienio bendradarbiauti su Lietuva profesinėje srityje; suteikti galimybę panaudoti turimus talentus, besirūpinant Lietuvos vargstančiais, padirbėjant ligoninėse, našlaičių ar senelių globos namuose bei kitose įvairiose institucijose; suteikti studentams galimybę savarankiškai gyventi ir keliauti Lietuvoje – susipažinti su Lietuvos gyve-

nimu bei gyventojais, kad jaunuolis pasijustų Lietuvos dalimi ir turėtų drąsos į tą lietuvišką gyvenimą savo darbais įsijungti, labdara bei jaunatviška energija pagerinti eilinio lietuvių gyvenimą; suteikti galimybę artimai ir aktyviai bendradarbiauti, susipažinti su Lietuvos valdžia, Seimu, ministerijomis, kad ateityje nebijotų išreikšti savo nuomonę politinio gyvenimo sferose.

Nors, galbūt, platesnė lietuviška visuomenė Amerikoje nedaug apie šią stažuotės programą yra girdėjusi, bet iš esmės programa yra labai sėkminga: kasmet gausėja norinčių jai įsijungti skaičius. Sesijos metu bus pateikta išsami žodinė ir vaizdinė informacija apie stažuotės Lietuvoje galimybes, ko studentai, dalyvaujantys šioje programoje galėtų tikėtis. Savo patirtimi apie dalyvavimą stažuotės programoje ir savarankišką darbą Lietuvoje pasidalins Lina Bublytė, RN, tarptautinių mokslų studentė Daiva Ragaitė, medicinos mokslo studentas P. Riškus.

XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks š. m. Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio 26–30 dienomis, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL.

XIV PLMKS informacija

Vidos Leonavičiūtės–Insodienės (antra iš dešinės) vienas iš drabužių kolekcijos pristatymų.

Maloniai kviečiame į žinomos Lietuvos menininkės, mados ir teatro kostiumų dizainerės **Vidos Leonavičiūtės–Insodienės** drabužių kolekcijos „Kartą Amerikoje” pristatymą, kuris vyks **lapkričio 15 d., šeštadienį**, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose, 2417 W. Pope John Paul II Dr., Chicago, IL 60632. Pradžią – 7 val. v.

Renginyje dalyvauja dainų ir šokio teatras „Pasaka”. Bilieto kaina – 30 dol. Bus vaišės. Informacija telefonu: 773-510-2079

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**St. Petersburg, FL Lietuvių katalikų** Šv. Kazimiero misija, vadovaujama kanauninko Bernardo Talaišio ir Lietuvių klubas š. m. lapkričio 9 d., sekmadienį, rengia Šiluvos Marijos Apsireiškimo 400 metų jubiliejaus paminėjimą. 2 val. p. p. Most Holy Home of Jesus (Šv. Vardo) bažnyčioje, 5800-15 Ave. South Gulfport, FL vyks iškilmingos šv. Mišios koncelebruojamos vysk. Pauliaus Baltakio, OFM ir St. Petersburg diecezijos dvasiškių. Po šv. Mišių, 4 val. p.p. iškilmingi pietūs Lietuvių klube (vaišins „Banquete Master catering Co”. Pietų kaina – 35 dol. asmeniui. Pietus užsisakyti prašome iki lapkričio 2 d. tel.: 727-360-2053 (Aldona Česnaitė). Pietų dalyviai galės apžiūrėti klube rengiamą religinių kūrinių – rožančių, smūtkelių, drožinių, audinių – parodą. Šiluva yra ne vien tik dvasinio ir religinio atsinaujinimo simbolis lietuvių tautai, bet kartu ir šaltinis, iš kurio lietuvių tauta per šimtmečius sėmėsi tautinės stiprybės ir atsparumo, kad nenutautėtų. Kviečiame visus dalyvauti minėjime. Daugiau informacijos tel.: 727-687-7290 arba 727-347-3717 ir el paštu: AnKarnius@aol.com (Angelė Karnienė). Norintys važiuoti organizuotai, registruojasi tel. 239-878-0791 arba internetu: grazina70@hotmail.com (Zita).

◆**Lapkričio 21–22 dienomis Orlando, FL**, bus švenčiamos „Lietuvių dienos 2008”. Šventė prasidės penktadienį, lapkričio 21 d. 7 val. v. Andriaus Mamontovo koncertu (adresas: Orlando International Airport Hotel, 3835 McCoy Rd., Orlando, FL 32812. Šeštadienį, lapkričio 22 d., vyks Floridos apygardos krepšinio varžybos. Dalyvauti kviečiamos komandos iš Miami, West Palm Beach, Fort Myers, St. Petersburg, Atlanta, Orlando

ir visi kiti norintys. Registracija – 10 val. r. adresu: 6401 Time Square Ave., Orlando, FL 32835, Hamptons at Metro West pastatų sporto salėje. Apdovanojimų įteikimas varžybų nugalėtojams ir šventinis vakaras-koncertas – 7 val. v. tame pačiame Orlando International Airport Hotel. Apdovanojimus įteiks ir mus linksmins anekdotų karalius Raimondas Šilanskas. Šventinio vakaro muzikinę programą atliks Algimantas Butnorius su žmona. Bilietus galite įsigyti iš anksto pervesdami pinigus PayPal adresu: fondas@orlandolietuviai.com Laukelyje „Note” prašome nurodyti kokius bilietus perkate. Vieno vakaro bilieto kaina – 30 dol.

◆**Connecticut Lietuvių sporto klubo** 6-ųjų metų sukakties paminėjimas „Arabų naktys” įvyks gruodžio 6 d., 7 val. v. Šv. Andriejaus parapijos salėje, 396 Church Street, New Britain CT 06051. Vakaro programoje dalyvaus dvi „pilvo” šokėjos (Belly Dancers), būrėja (Psychic) ir Henos tatuiruočių artistė (Henna Tattoo Artist). Programoje taip pat bus vertinga loterija ir šokiai pagal DJ Rimo ir DJ Arvydo parinktą muziką. Bilietus prašome užsisakyti iki lapkričio 24 dienos. Bilietų skaičius prie įėjimo bus ribotas, kaina – sutartinė. Pagal salės nuomos taisykles alkoholinių gėrimų atsinešti į renginį negalima. Papildoma informacija ir bilietų užsisakymas tel.: 860-250-5807 arba el. paštu: veziukas@comcast.net (Vaiva Gelažauskaitė).

Pirkis **Jono Rimšos, Viktoro Vizgirdos, Prano Domšaičio, Adomo Galdiko, Kazimiero Žoromskio** tapybos darbus.
Tel.: 708-349-0348

Casimir Kriauciūnas, gyvenantis **Lemont, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsuntė „Draugui” ir 50 dol. auką. Dėkojame Jums, kad mus skaitote ir remiate.

Jurgita Gvidas, gyvenanti **Naperville, IL**, pratęsė „Draugo” metinę prenumeratą bei atsuntė mums 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

Jonas Talandis, gyvenantis **Santa Monica, CA**, pratęsė „Draugo” metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.